

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja 21.07.2022
käskkirjaga nr 1206

Kaitseväe vormikandmiseeskiri

ÜLDSÄTTED	5
1. Reguleerimisala.....	5
2. Mõisted	5
3. Üldnõuded	5
4. Nõuded kaitseväelase välimusele.....	7
LISA 1. VÄLIVORMI KANDMISE KORD	10
Välivormi elemendid	10
Välivormi peakatte kandmine	12
Välivormi jaki ja talvejope kandmine	13
Välivormi pükste ja talvepükste kandmine	14
Kinnaste kandmine välivormiga	14
Välivormi jalatsite kandmine	14
Sooja aluspesu, sviitri ja fliisi kandmine välivormiga	14
Kiivri kandmine välivormiga	14
Kiivrialuse mütsi ja skautmütsi kandmine välivormiga	15
Kuuli- ja/või killuvesti kandmine välivormiga	15
Kuulivestialuse särgi kandmine.....	15
Torusalli ja/või salli kandmine välivormiga	15
Vihmaülikonna kandmine välivormiga.....	15
Tuulejaki kandmine välivormiga.....	16
Mõõga ja vestu kandmine välivormiga	16
LISA 2. TAVAVORMI KANDMISE KORD	17
Tavavormi elemendid (maavägi, õhuvägi)	17
Piduliku tavavormi kandmine	20
Tavavormi peakatte kandmine.....	20
Tavavormi kuue kandmine.....	20
Salli kandmine tavavormiga.....	20
Tavavormi lipsu kandmine	20
Tavavormi särgi kandmine.....	21
Tavavormi pükste kandmine	21
Tuulejaki ja mantli kandmine tavavormiga	21
Kinnaste kandmine tavavormiga.....	21
Tavavormi kingade ja talvesaabaste kandmine.....	21
Mõõga ja vestu kandmine tavavormiga.....	21
Tavavormi elemendid (merevägi).....	22
Mereväe tavavormi kandmine	23
Mereväe tavavormi peakatete kandmine	24
Mereväe tavavormi kuue kandmine	24
Mereväe vormisärgi kandmine.....	24

Mereväe mantli kandmine.....	24
Mereväe tavavormi pükste kandmine	24
Mereväe tavavormi kingade kandmine	25
Mereväe lipsu kandmine	25
Mööga kandmine mereväe tavavormiga	25
LISA 3. LAEVA TEENISTUSVORMI KANDMISE KORD	26
Laeva teenistusvormi elemendid	26
Laeva teenistusvormi kandmine	28
Laeva teenistusvormi peakatete kandmine	28
Laeva teenistusvormi jaki ja jope kandmine	29
Laeva teenistusvormi pükste ja talvepükste kandmine.....	29
LISA 4. MADRUSEVORMI KANDMISE KORD.....	32
Kinnaste kandmine madrusevormiga.....	35
Madrusevormi lipsu kandmine	35
Madrusevormi jalatsite kandmine.....	35
LISA 5. ÕHUSÕIDUKI MEESKONNA VORMI KANDMISE KORD.....	36
Õhusõiduki meeskonna vormi elemendid	36
Õhusõiduki meeskonna vormi kandmine	37
Kinnaste kandmine õhusõiduki meeskonna vormiga.....	38
Poolsaabaste kandmine õhusõiduki meeskonna vormiga.....	38
LISA 6. SPORDIRIIETUSE KANDMISE KORD	39
Spordiriietuse elemendid	39
Spordiriietuse kandmine	40
LISA 7. ÕHTUVORMI KANDMISE KORD	41
Õhtuvormi elemendid.....	41
Õhtuvormi kandmine.....	42
LISA 8. BARETI KIRJELDUS JA KANDMISE KORD.....	44
Bareti kandmise kord	44
Mütsimärkide kandmine baretil	44
LISA 9. ERALDUSMÄRKIDE JA TUNNUSTE KANDMISE KORD	46
Eraldusmärkide ja tunnuste kandmise üldnõuded	46
Eraldusmärkide, tunnuste ja erialatunnuste kandmine välivormil	46
Eraldusmärkide, tunnuste ja erialatunnuste kandmine laeva teenistusvormil	46
Eraldusmärkide, tunnuste ja erialatunnuste kandmine õhusõiduki meeskonna vormil.....	47
Struktuuriüksuse käiseembleem	47
Riigitunnus.....	47
Akselbant.....	47
Muud eraldusmärgid või tunnused	48
Gradatsioonitunnused tavavormil.....	49
Gradatsioonitunnused õhtuvormil	49
LISA 10. TEENETEMÄRKIDE JA SÕJAVÄELISTE RINNAMÄRKIDE KANDMISE KORD.....	50

Teenetemärkide ning Kaitseväge teenistus- ja mälestusmedalite kandmine	50
Teenetemärgi ja selle asendusmärgi kandmine erinevatel riietustel.....	51
Lindiga aumärkide kandmise järjekord	52
Lindita aumärgid	53
Eri klasside teenetemärkide kandmise viisid	54
Lindilõigete kandmise kord	55
LISA 11. LISA VORMIKOMPLEKTID	57
Tavavormi komplektid (maavägi, õhuvägi).....	57
Tavavormi peakatte kandmine (maavägi, õhuvägi).....	60
Tavavormi seeliku kandmine (maavägi, õhuvägi)	60
Mantli, vihmamantli, jope ja sineli kandmine tavavormiga (maavägi, õhuvägi)	60
Tavavormi komplektid (merevägi).....	61
Mereväe seeliku kandmine	61

ÜLDSÄTTED

1. Reguleerimisala

- 1.1. Kaitseväge vormikandmiseeskiri (edaspidi *eeskiri*) määrab kindlaks kaitseväelase individuaalvarustuse kandmise korra ja tingimused Kaitseväes. Eeskiri on juhendumiseks Kaitseleidule ja kaitseväeteenistusvälistele isikutele¹.
- 1.2. Järelevalvet kaitseväelase individuaalvarustuse korrektse kandmise üle korraldavad struktuuriüksuste ülemad.
- 1.3. Eeskirjas sätestamata juhtudel järgivad kaitseväelased ja kaitseväeteenistusvälised isikud üldtunnustatud käitumisreegleid.
- 1.4. Eeskirjas sätestamata juhtudel on struktuuriüksuste ülematel õigus anda lisakorraldusi.

2. Mõisted

- 2.1. **Kaitseväelase individuaalvarustus** on vormiriietus, riidevarustus, lahinguvarustus ja eraldusmärgid.
- 2.2. **Eraldusmärgid ja tunnused** näitavad kaitseväelase kuuluvust struktuuris, auastet ja sõjaväelist haridust.
- 2.3. **Erialatunnused** on eraldusmärgi alaliik, milleks on kujutis(t)ega või kujundi(te)ga käiseembleemid ja/või erandjuhul lõkmed.
- 2.4. **Vormiriietus** on tegevväelasele teenistusülesannete täitmiseks antav ametniku tööriietus ja ajateenijale ning reservväelasele kaitseväeteenistuses olemise ajaks antav tööriietus. Kaitseväeteenistusvälisele isikule väljastatakse vormiriietus ja koos vormiriietusega kantav riide- ning lahinguvarustus kehtiva korra kohaselt.
- 2.5. **Riidevarustus** on kaitseväelase vormiriietuse täiendamiseks ning erialaste teenistusülesannete täitmiseks ettenähtud riietus. Siinse eeskirja tähenduses arvatakse riidevarustuse hulka ka erialavarustus ja ohutusvarustus.
- 2.6. **Erialavarustus** on kaitseväelasele töötervishoiu- ja tööohutuse nõuete täitmiseks antav või Kaitseväge struktuuriüksuse või allüksuse varustuse nimekirjas olev riide- või muu varustus, k.a ohutusvarustus.
- 2.7. **Lahinguvarustus** on kaitseväelase lahinguliste teenistusülesannete täitmiseks vajalike vahendite kogum.

3. Üldnõuded

- 3.1. Iga kaitseväelane kandes kaitseväelase individuaalvarustust esindab Kaitseväge ning kujundab oma välimuse ja käitumisega avalikku arvamust asutusest.
- 3.2. Kaitseväelane peab hoolitsema oma välimuse ja individuaalvarustuse eest.

¹ Kaitseministri 20. juuni 2016. aasta määrus nr 8 „Kaitseväeteenistusväliste isikute loetelu, kellele võib väljastada kaitseväelase eraldusmärgi ja vormiriietuse, ning nimetatud isikutele kaitseväelase eraldusmärgi ja vormiriietuse väljastamise tingimused ja kord“.

- 3.3. Vormiriietusel peab kandma ettenähtud eraldusmärke ja tunnuseid.
- 3.4. Vormiriietuse, lahinguvarustuse ja erialavarustuse arendamise eesmärgil on valdkonna eest vastutava ülema loal lubatud kanda siinses eeskirjas kirjeldatust erinevat riietust ja varustust.
- 3.5. Lahinguvarustust ja erialavarustust kantakse vastavasisuliste teenistusülesannete täitmise ajal või ülema korraldusel.
- 3.6. Vormiriietuse elementide kandmisel tuleb lähtuda struktuuriüksuse ülema korraldusest, üksuse ühtsest väljanägemisest ning teenistuse eripärast ja ilmaoludest.
- 3.7. Mõõka ja vestut kantakse kõigi vormidega vastavalt nende statuudile² ja Kaitseväge riveeskirjale.
- 3.8. Kaitseväelase individuaalvarustust on keelatud kanda meelsust väljendavatel avalikel ja poliitilistel üritustel (sh reklaam), mis võivad kahjustada Kaitseväge või Kaitseliidu mainet.
- 3.9. Kaitseväelane ja kaitseväge teenistusväline isik on kohustatud hoidma talle väljastatud kaitseväelase individuaalvarustust heaperemehelikult.
- 3.10. Kaitseväelase individuaalvarustuse funktsiooni, välimust ja tegumoodi on keelatud muuta.
- 3.11. Välisriigi vormiriietust on lubatud kanda liitlasvägede relvajõududes teenimise ajal või välisriigis õppides, kui see on nõutav ühtse väljanägemise eesmärgil või vormiriietuse funktsiooni täitmiseks ja kui vormiriietuse väljastab vastuvõttev riik, riigitunnuse kandmise kohustus jääb alles.
- 3.12. Kaitseväelasel ja kaitseväge teenistusvälisel isikul on lubatud kanda ainult Kaitseväge väljastatud vormiriietust. Isiklikke riidevarustuse elemente võib kanda juhul, kui vormi välisilme ei muutu.
- 3.13. Rahvusvahelises (sõjalises) organisatsioonis või missioonil teenival kaitseväelasel on lubatud kanda organisatsioonis kehtestatud ühtset peakatet ja eraldusmärke. Peakatte ja eraldusmärkide kandmine peab olema kooskõlas organisatsiooni eeskirjadega ning kehtib kaitseväelase kohta ainult lähetuse ajal.
- 3.14. Kui kaitseväelase individuaalvarustust kandev isik eirab siinses eeskirjas kehtestatud nõudeid, on iga kaitseväelane kohustatud juhtima tema tähelepanu ebakorrektselt tegevusele.
- 3.15. Eri vormiliikide elementide kombineerimine on lubatud ainult siinses eeskirjas sätestatud juhtudel.
- 3.16. Kaitseväelasel ja kaitseväge teenistusvälisel isikul on keelatud anda varustust teenistusega mitteseotud isiku kasutusse.
- 3.17. Teenistusvälisel ajal on kaitseväelasel lubatud kanda kaitseväelase individuaalvarustust kooskõlas siinse eeskirjaga.
- 3.18. Kaitseväge teenistusvälise isiku kaitseväelase individuaalvarustuse kandmise õigus peatub kasutuslepingus või üleandmis-vastuvõtmisaktis kokkulepitud tingimustel ja/või kui Kaitseväge või teenistusväline isik taganevad kasutuslepingust või ütleavad selle üles. Lepingu lõppedes tuleb varustus tagastada.

² <https://vf.erok.ee/moogad/kaitsevae-esitismookade-statuut>

- 3.19. Meenemärke (nt ajateenija märk, Sinilille märk, rahvusvahelise koostöö märgid jne) on lubatud kanda eri vormidel selleks ettenähtud kohal vastavalt märgi statuudile või selle kandmise korrale. Märke kantakse määratud ajal ja üldjuhul mitte rohkem kui ühte märki korraga.
- 3.20. Igapäevateenistuses, mis ei ole seotud taktikaliste harjutuste, välitundide ja õppustega, on keelatud kanda välivormi küljes taskulampi, kõrvatroppe karp jms.
- 3.21. Hämaras ja pimedas ajal (v.a õppused ja taktikalised harjutused) on kohustuslik kanda vormiriietuse juurde helkurit. Kui kantakse tsiviilkasutuses olevat helkurit, ei tohi selle kuju ja reklaamtekst minna vastuollu Kaitseväge põhiväärtuste ja põhimõtetega.
- 3.22. Kõigi vormide peakatteid kantakse peas otse, kallutamata neid kuklasse, silmile või külgedele.
- 3.23. Välivormi mütsi nokk võib olla kergelt kumer.
- 3.24. Vormiriietuse taskud peavad olema suletud. Tasku suletakse pärast eseme taskust võtmist või taskusse panemist.
- 3.25. Vormiriietust kandes ei ole lubatud käsi taskus hoida.
- 3.26. Välivormiga ei kanta käekotte ega muid aksessuaare.
- 3.27. Vormiriietuses kaitsevâelasel on lubatud kanda tumedat värvi vihmavarju.
- 3.28. Vormiriietuse mütsi ei kanta siseruumides (v.a sise- ja liputoimkond).
- 3.29. Kaplanid kannavad Kaitseväge tseremooniatel ning usu- ja kombetalitustel kõigi vormide juurde stoolat ja vaimulikusârki ning vajaduse korral ka kaplani keepi.
- 3.30. Erialavarustust kasutavad struktuuriüksused kehtestavad selle kandmise korra vormikandmise üldnõuete alusel.

4. Nõuded kaitsevâelase välimusele

- 4.1. Kaitsevâelase välimus peab olema korrektne ja käitumine viisakas.
- 4.2. Kaitsevâelase soeng, habe ja vuntsid peavad olema hooldatud ega tohi segada igapäevast ohutut teenistust.
- 4.3. Pikemaid kui õlgadeni juukseid peab kandma ühte krunni kinnitatult.

- 4.4. Soeng peab võimaldama peakatet korrektselt kanda ega tohi ohustada kaitseväelase turvalisust.
- 4.5. Juuksed võivad olla värvitud loomulikku tooni. Erksad ja ebaloomulikud (nt roheline, sinine, roosa vms) värvitoonid ei ole lubatud.
- 4.6. Kui kaitseväelase juuksed, habe või vuntsid on korrastamata ja muudavad teenistusülesande täitmiseks kasutatava varustuse käsitlemise ohtlikuks või piiravad selle kasutamist, peab ülem käskima kaitseväelasel need korda seada.
- 4.7. Habet ei ole lubatud kanda kinniseotuna ega punutuna. Habeme kasv põskedel ja kaelal peab olema piiratud.
- 4.8. Habe ei tohi üheski asendis katta vormil kantavaid eraldusmärke, tunnuseid ja sõjaväelisi rinnamärke (auastmetunnus, nimesilt, medalid või medalilindi osad jne).
- 4.9. Jumestus peab olema tagasihoidlik.
- 4.10. Küüned peavad olema hooldatud. Küünevärv peab olema neutraalne ja küünte pikkus soovitatavalt mitte üle sõrmeotste. Vajaduse korral ja olenevalt teenistusülesande eripärast on ülemal õigus nõuda küünte lühemaks lõikamist või ebasobiva küünevärvi eemaldamist.
- 4.11. Taktikalistel harjutustel ja õppustel on lubatud kanda ainult tabelvarustusse kuuluvaid ja Kaitseväge väljastatud ballistilisi prille (k.a tumedate klaasidega prillid).
- 4.12. Välivormi juurde on lubatud kanda pruuni, musta või roheline raamiga ja mustade või pruunide klaasidega päikesepillide.
- 4.13. Rivistusel ja siseruumides ei ole päikesepillide kandmine lubatud (v.a meditsiiniline näidustus).
- 4.14. Päikesepillide ja nägemist korrigeerivate prillide kandmine peakattel või vormi küljes ei ole lubatud.
- 4.15. Olenevalt vormiriietuse liigist on üldjuhul lubatud kanda ühevärvilist, vormiga samas toonis selja-, õla- või käekotti.
- 4.16. Teenistusvälisel ajal avalikus ruumis vormiriietuses liikudes ei ole lubatud kanda audiosalvestiste kuulamiseks mõeldud heli edastavaid seadmeid (v.a teenistusülesande täitmise ajal selleks eraldatud vahendid).
- 4.17. Vormiriietusega on lubatud kanda kuni kahte sõrmust: abielusõrmust ja ühte sõjaväelise õppeasutuse lõpusõrmust või üksuse sõrmust.

- 4.18. Kõigi vormide juurde on lubatud kanda mõlemas kõrvas ühte kõrvarõngast, mis peab olema tagasihoidlik, mitterippuv ja läbimõõduga mitte üle 8 mm.
- 4.19. Ehete kandmine näopiirkonnas ei ole lubatud.
- 4.20. Kaela- ja käeehete kandmine on lubatud, kui need ei takista teenistusülesande täitmist, ei ohusta kandjat ja ei paista vormi alt välja.
- 4.21. Ehetel ei tohi olla sümbboleid, mis võivad kahjustada Kaitseväge mainet.
- 4.22. Tegevust juhtival ülemal on õigus nõuda ehete eemaldamist, kui seda on vaja tegevuse ohutuse tagamiseks.
- 4.23. Loetletud nõuded kehtivad ka kaitseväge teenistusväliste isikute kohta (v.a erandjuhud, nt osalemine filmivõtetel, teatrietendustel jne).

LISA 1. VÄLIVORMI KANDMISE KORD

Välivormi elemendid

- 1.1. Peakate: barett, välivormi müts, talvemüts.
- 1.2. Vorm: välivormi jakk, välivormi püksid, välivormi talvejope, välivormi talvepüksid, tuulejakk, sviiter, fliis, soe aluspesu, T-särk, sall/torusall.
- 1.3. Kindad: tekstiilist, villased või nahast sõrmkindad.
- 1.4. Jalatsid: nahast või nahast ja tekstiilist poolsaapad.

VÄLIVORM 1 (suvevorm)	
ELEMENDID: välivormi peakate, välivorm, T-särk, poolsaapad, kindad*	* vajaduse korral

VÄLIVORM 2 (kevad-sügisvorm)

ELEMENDID: välivormi peakate, välivorm, T-särk, voodrita välivormi talvejope, tuulejakk, kindad*,
poolsaapad

* vajaduse korral

VÄLIVORM 3 (talvevorm)

ELEMENDID: välivormi peakatte, välivorm, T-särk, voodriga välivormi talvejope, välivormi püksid/talvepüksid, kindad, poolsaapad

Välivormi peakatte kandmine

- 1.5. Igapäevateenistuses on välivormi peakatted barett, välivormi müts või välivormi talvemüts. Peakatteid kantakse alljärgnevalt:
 - 1.5.1. maaväe tegevväelased – barett, skautmüts, välivormi talvemüts;
 - 1.5.2. õhuväe tegevväelased – barett, skautmüts, välivormi talvemüts;
 - 1.5.3. Kaitseliidu tegevväelased – barett, skautmüts, välivormi talvemüts;
 - 1.5.4. Ajateenijad ja reservväelased – barett, skautmüts, välivormi müts, välivormi talvemüts.
- 1.6. Välivormi mütsil ja välivormi talvemütsil kantakse riigivärvidega mütsimärki. Kuperjanovi jalaväepataljoni rahuaja koosseisul on lubatud kanda allüksuse mütsimärki.

- 1.7. Külma ja tuulise ilmaga võib välivormi mütsi või välivormi talvemütsi klapid alla keerata.
- 1.8. Välivormi peakatteid ei ole lubatud kanda kiivri all.
- 1.9. Nimesildi kinnitamine välivormi mütsi tagaosale on lubatud, kui seda kannavad ühtselt kõik allüksuse kaitseväelased.
- 1.10. Välivormi mütsil ei ole lubatud kanda metallist eraldusmärke ega tunnuseid (v.a Kuperjanovi jalaväepataljoni mütsimärk).

Välivormi jaki ja talvejope kandmine

- 1.11. Välivormi jakki kantakse kinni nõõbituna, talvevormi jopet kinnise lukuga ja alla keeratud kraega.
- 1.12. Välivormi jaki ülemine nõõp jäetakse lahti ja välivormi jaki krae keeratakse välivormi hõlmade ülemisele osale.
- 1.13. Välivormi jaki ja välivormi talvejope krae võib üles tõsta, kui ilm on külm ja tuuline ning kantav varustus seda võimaldab.
- 1.14. Välivormi varrukaid on lubatud kanda üleskeeratuna ainult üle küünarliigese. Riigitunnus ja struktuuri-/allüksuse embleem ei tohi jääda käänise varju.

- 1.15. Siseruumides on lubatud kanda välivormi ilma välivormi jakita. Muudel juhtudel on see lubatud tegevust juhtiva ülema loal.
- 1.16. Sportides või vabaaja ühistegevustes osaledes on lubatud kanda üksuse sümbolitega või muid neutraalse tekstiga T-särke struktuuriüksuse ülema loal.
- 1.17. Talvejope kapuuts peab olema parajalt pingutatud ega tohi rippuda seljal.
- 1.18. Talvejope keskkoht ja alläär peavad olema pingutusnööriga mõõdukalt pingutatud.
- 1.19. Välivormi talvejope ühevärvilist voodrit ei ole lubatud kanda pealistrõivana.
- 1.20. Talvist välivormi on lubatud kanda erialavarustusega ja õhusõiduki meeskonna vormiga.

Välivormi pükste ja talvepükste kandmine

- 1.21. Välivormi pükste sääreosa kantakse poolsaabaste peal, sääreotsad pingutatud (v.a vanemad mudelid, mille sääreosa kantakse poolsaabaste sees).
- 1.22. Välivormi pükstel kantakse rihma või trakse.
- 1.23. Välivormi talvepükse kantakse olenevalt tegevuse eripärast ja ilmast. Talvise välivormi pükste sääreosa kantakse poolsaabaste peal.

Kinnaste kandmine välivormiga

- 1.24. Igapäevateenistuses kantakse üldjuhul Kaitseväe väljastatud musta värvi kindaid.
- 1.25. Õppustel, harjutustel, välitundides ja lahinguväljal on lubatud kanda välivormiga samas toonis kindaid.
- 1.26. Kindaid kantakse vastavalt kehtestatud vormile ja külma ilmaga.
- 1.27. Kindaid on lubatud kanda erialavarustusega.
- 1.28. Kaitseväelaste vastastikusel käeandmisega tervitamisel kinnast käest ei võeta.

Välivormi jalatsite kandmine

- 1.29. Poolsaapad peavad olema alati hooldatud ja korrektse väljanägemisega. Puhastada ja viksida tuleb ka saapatalla välisservad.
- 1.30. Välivormiga kantakse musta värvi nahast või nahast ja tekstiilist valmistatud paeltega poolsaapaid.
- 1.31. Kõrbe välivormiga kantakse pruuni (või helepruuni) värvi nahast või nahast ja tekstiilist valmistatud paeltega poolsaapaid.
- 1.32. Sõjalise mitmeriigioperatsiooni eelse väljaõppeperioodi väliharjutustel on lubatud tavavormi juurde kanda kõrbe välivormi poolsaapaid.
- 1.33. Poolsaapaid kantakse kinni nõõrituna, paelaotsad peidetakse saabastesse.
- 1.34. Kummikuid või saapakatteid kantakse olenevalt ilmast ja tegevuse eripärast.

Sooja aluspesu, sviitri ja fliisi kandmine välivormiga

- 1.35. Külma ilmaga on lubatud kanda sooja aluspesu, fliisi ja/või sviitrit.
- 1.36. Sooja aluspesu, sviitrit ja fliisi kantakse välivormi all.
- 1.37. Sooja aluspesu särgi ja fliisi kraed kantakse üldjuhul kinnise lukuga. Tõmbluku avamisel tuleb see lõpuni lahti tõmmata ning kraenurgad peita välivormi jaki krae alla.
- 1.38. Sooja aluspesu, sviitrit ja fliisi võib kanda erialavarustusega ja õhusõiduki meeskonna vormiga.

Kiivri kandmine välivormiga

- 1.39. Kantakse ainult Kaitseväe väljastatud kiivrit.
- 1.40. Kiivrit kantakse peas otse, kallutamata seda kuklasse, silmile või külgedele.

- 1.41. Et kiiver püsiks kindlalt peas, tuleb kiivrisisu, kuklarihm ja lõuarihm parajaks pingutada.
- 1.42. Kiivrit peas kandes peavad rihmad olema reguleeritud ja kinnitatud.
- 1.43. Kiivrit kantakse alati koos kiivrikattega. Kiivrikate peab olema parajaks pingutatud.
- 1.44. Kiivri all on lubatud kanda tabelvarustusse kuuluvat kiivrialust mütsi ja/või torusalli.

Kiivrialuse mütsi ja skautmütsi kandmine välivormiga

- 1.45. Tabelvarustusse kuuluvat kiivrialust mütsi on lubatud kanda spordiriietusega ja erialavarustusega.
- 1.46. Kiivrialust mütsi ja skautmütsi võib kanda harjutustel, välitundides ja õppustel.
- 1.47. Skautmütsi nööri kantakse mõõdukalt pingutatult kuklal või lõua all.
- 1.48. Skautmütsi serva ei ole lubatud üles keerata.
- 1.49. Kiivrialusel mütsil ja skautmütsil ei ole lubatud kanda eraldusmärke.

Kuuli- ja/või killuvesti kandmine välivormiga

- 1.50. Kantakse ainult Kaitseväe väljastatud kuuli- ja/või killuvesti.
- 1.51. Kuuli- ja killuvesti kantakse lähtuvalt teenistusülesandest.
- 1.52. Kuulivesti plaate kantakse ainult sellekohase korralduse saamisel.

Kuulivestialuse särgi kandmine

- 1.53. Kuulivestialust särki on lubatud kanda harjutustel, välitundides ja õppustel.
- 1.54. Kuulivestialusel särgil peab kandma riigitunnust ja struktuuriüksuse käiseembleemi.
- 1.55. Igapäevateenistuses ei kanta kuulivestialust särki välivormi jaki asemel.

Torusalli ja/või salli kandmine välivormiga

- 1.56. Torusalli ja/või salli kantakse külma ilmaga.
- 1.57. Torusalli ja/või salli on lubatud kanda erialavarustusega.
- 1.58. Torusalli on lubatud kanda näomaski ja kiivrialuse mütsi asemel taktikalistel harjutustel, välitundides, õppustel ning sportides.

Vihmaülikonna kandmine välivormiga

- 1.59. Vihmaülikonna pükse ja jakki on lubatud kanda eraldi.
- 1.60. Vihmaülikonnal kantakse ainult välivormi auastmetunnust.
- 1.61. Vihmaülikonda võib kanda avalikus ruumis vihmase ilmaga.
- 1.62. Vihmaülikonda on lubatud kanda erialavarustusega ja õhusõiduki meeskonna vormiga.

Tuulejaki kandmine välivormiga

- 1.63. Tuulejakki on lubatud kanda suve- ja kevad-sügisvormiga.
- 1.64. Tuulejakki ei ole lubatud kanda harjutustel, välitundides ja õppustel.
- 1.65. Maaväe tuulejakil kantakse välivormi auastmetunnuseid, käiseembleeme ning nimesilti.
- 1.66. Õhuväe tuulejakil kantakse õhuväe tavavormi auastmetunnuseid, käiseembleeme ning sinist tekstiilist nimesilti.
- 1.67. Tuulejakki kantakse välivormi jaki peal nii, et välivormi alumine äär tuulejaki alt välja ei paista.
- 1.68. Tuulejaki tõmblukk peab olema kinni või avatud nimesildi aluse ülemise servani. Viimasel juhul keeratakse kraenurgad alla.

Mõõga ja vestu kandmine välivormiga

- 1.69. Välivormiga kantakse mõõka ja vestut ainult tseremooniatel või harjutamiseks.
- 1.70. Mõõka ja vestut kandes on mustast nahast kinnaste kandmine kohustuslik.
- 1.71. Mõõka kandes kannavad maaväe ohvitserid ning kõik allohvitserid pruunist nahast õlarihmaga mõõgarihma. Õhuväe ohvitserid kannavad pruunist nahast vesturihma.
- 1.72. Vestut kandes kantakse igal aastaajal mustast nahast kindaid ja vesturihma.

LISA 2. TAVAVORMI KANDMISE KORD

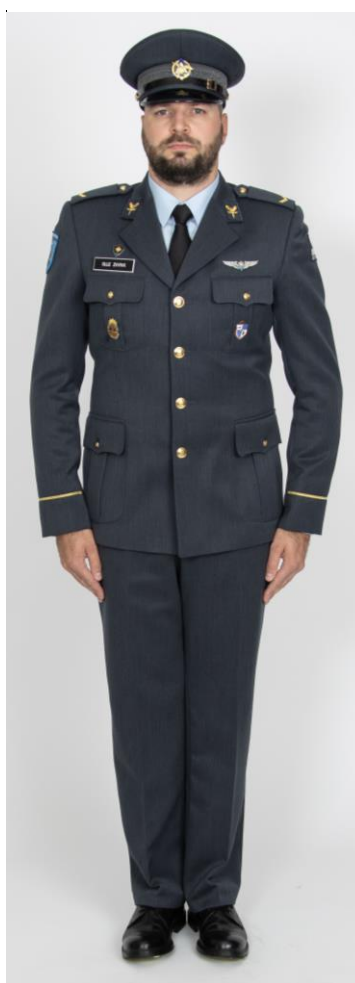
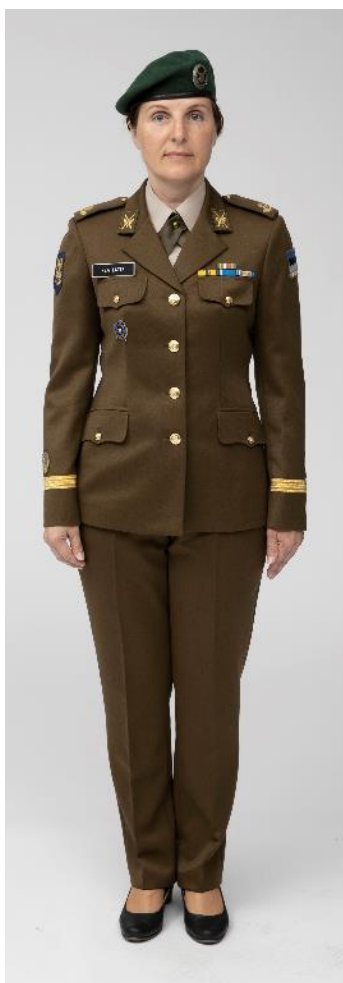
Tavavormi elemendid (maavägi, õhuvägi)

- 2.1 Peakatted: barett, tavavormi müts (õhuväes asendub tavavormi müts baretiga).
- 2.2 Vorm: tavavormi kuub, tavavormi püksid, tavavormi mantel, tuulejakk.
- 2.3 Triiksärk: Kaitseväe väljastatud lühikeste või pikkade varrukatega triiksärk.
- 2.4 Lips: Kaitseväe väljastatud roheline või must lips.
- 2.5 Kindad: mustast nahast sõrmkindad.
- 2.6 Jalatsid: musta värvi tavavormi kingad ja tavavormi talvesaapad.
- 2.7 Sall: Kaitseväe väljastatud tumehall või valge sall.

TAVAVORM 1 (igapäevaseks kasutamiseks)

ELEMENDID: peakatted, tavavorm, triiksärk – hall (MaV) või helesinine (ÕV) pikkade ja lühikeste varrukatega särk, sall – halli värvi, lips* – roheline (MaV) või must (ÕV), musta värvi nahkkindad**, tuulejakk, vihmamantel***, mantel/sinel***, tavavormi musta värvi nahkkingad või talvesaapad

* naiste ristlips asendub tavalise lipsuga, ** vajaduse korral, *** asendub uue universaalse mantliga

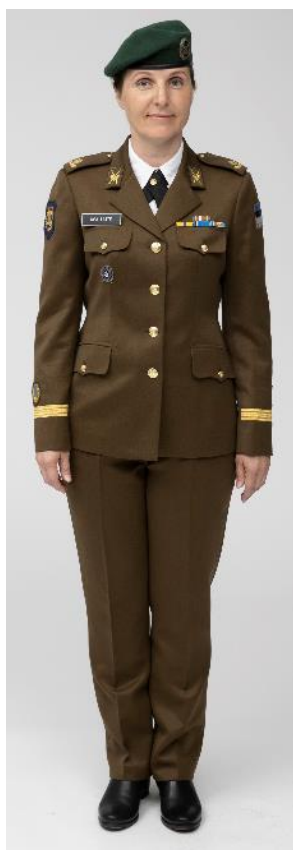

TAVAVORM 2 (pidulik tavavorm)

ELEMENDID: tavavormi kõik peakatted (õhuväes asendub tavavormi müts baretiga), tavavorm, valge triiksärk, valge sall, must lips*, kindad, vihmamantel**, mantel/sinel**, tavavormi musta värvi nahkkingad või talvesaapad

* naiste ristlips asendub tavalise lipsuga, ** asendub uue universaalse mantliga

Tavavormi kandmine

- 2.8 Tavavormi võib kanda igapäevateenistuses.
- 2.9 Tavavormiga on keelatud kanda välivormi, õhtuvormi või erariietuse elemente.
- 2.10 Nimesildi kandmine tavavormil on kohustuslik. Plastikust nimesilt kinnitatakse parema rinnatasku kohale keskele, nimesildi alumine serv tasku ülemise servaga kohakuti.
- 2.11 Tavavormi pükste sääreosa kantakse talvesaabaste peal.
- 2.12 Naiskaitseväelastel on lubatud kanda tavavormi juurde tumedat värvi tagasihoidlikku käekotti.

Piduliku tavavormi kandmine

- 2.13 Pidulikku tavavormi kantakse tseremooniatel ja vastuvõttudel, kus etikett näeb ette tumeda ülikonna (aumärgi lindilõigetega) kandmist.
- 2.14 Pidulikku tavavormi sobib kanda vastuvõttudel, kus eeldatakse fraki või smokingu (aumärkide originaalidega) kandmist.

Tavavormi peakatte kandmine

- 2.15 Tavavormi peakattet kantakse bareti kandmise korra kohaselt.
- 2.16 Peakattet, mida ei kanta peas ja mille hoiustamiseks riidehoius või nagis puudub võimalus, hoitakse üldjuhul kokku voldituna käes või vasaku õlaku vahel.

Tavavormi kuue kandmine

- 2.17 Tavavormi kuube kantakse kinni nõõbituna ja koos lipsuga.
- 2.18 Vormikuue taskud peavad olema kinni nõõbitud.

Salli kandmine tavavormiga

- 2.19 Salli kantakse vastavalt vormile.
- 2.20 Salli kantakse selliselt, et lips oleks kaetud.
- 2.21 Sall seatakse kaela nii, et see mantli- või sinelihõlmade vahelt korrektselt välja paistaks. Mehed asetavad salli vasaku otsa üle parema ja naised parema otsa üle vasaku.

Tavavormi lipsu kandmine

- 2.22 Tavavormi lipsu kantakse igapäevase ja piduliku tavavormi juurde.
- 2.23 Mehed teevad lipsule topeltsõlme ja naised ühekordse lipsusõlme.
- 2.24 Lipsusõlm peab olema korrektselt pingutatud ja asuma särgikrae keskel.
- 2.25 Lipsu alumine ots peab ulatuma püksivärvlini.
- 2.26 Lipsuga on lubatud kanda lipsunõela, mis kinnitatakse kolmanda ja neljanda särginööbi vahelt.

Tavavormi särgi kandmine

- 2.27 Lühikeste varrukatega vormisärki on lubatud kanda ilma vormikuueta. Lühikeste varrukatega vormisärgil kantakse riigitunnust, auastmetunnuseid ning plastikust nimesilti.
- 2.28 Plastikust nimesilt kinnitatakse parema tasku kohale.
- 2.29 Vormisärkide all on lubatud kanda valget alussärki.
- 2.30 Lühikeste varrukatega vormisärgi juurde lipsu ei kanta, särgi kraenööp jäetakse lahti.
- 2.31 Pikkade varrukatega vormisärki on lubatud kanda ilma tuulejaki või vormikuueta siseruumides ja väeosa territooriumil. Sellisel juhul kantakse vormisärgil auastmetunnuseid.
- 2.32 Pikkade varrukatega vormisärki kantakse alati koos lipsuga.
- 2.33 Pikkade varrukatega vormisärgi mansetid ei tohi kuuevarrukast välja paista rohkem kui 10 mm.

Tavavormi pükste kandmine

- 2.34 Tavormi püksid peavad olema viigitud.
- 2.35 Tavavormi pükstel kantakse üldjuhul musta värvi nahast või Kaitseväe väljastatud rihma.

Tuulejaki ja mantli kandmine tavavormiga

- 2.36 Tuulejakki ja mantlit kantakse olenevalt ilmast ja teenistuse eripärast.
- 2.37 Tuulejakki ei ole lubatud kanda piduliku tavavormiga.
- 2.38 Tuulejakil kantakse välivormile mõeldud nimesilti, käiseembleeme ning auastmetunnuseid.
- 2.39 Õhu- ja mereväelased kannavad tuulejakiga samas toonis tekstiilist nimesilti.
- 2.40 Tuulejakki kantakse kinnise tõmblukuga või on tõmblukk avatud nimesildi aluse ülemise servani. Viimasel juhul keeratakse kraenurgad alla.
- 2.41 Kui tuulejakki kantakse vormikuu peal, ei tohi kuue alumine äär tuulejaki alt välja paista.

Kinnaste kandmine tavavormiga

- 2.42 Kindaid kantakse olenevalt ilmast ja teenistuse eripärast.
- 2.43 Igapäevase ja piduliku tavavormi juurde kantakse musta värvi nahkkindaid.
- 2.44 Kaitseväelaste vastastikusel käeandmisega tervitamisel kinnast käest ei võeta.

Tavavormi kingade ja talvesaabaste kandmine

- 2.45 Tavavormi juurde kantakse musta värvi nahkkingi või talvesaapid.
- 2.46 Mehed kannavad musta värvi sokke, naised ihuvärvi sukkpükse või sukki.

Mööga ja vestu kandmine tavavormiga

- 2.47 Mõõka ja vestut kantakse piduliku tavavormiga ja musta värvi kinnastega.

- 2.48 Mõõka kannavad liputoimkonnad, aukompanii ohvitserid, auvahtkonnad, ohvitserid, kadetid ja allohvitserid vastavalt sündmuse pidulikkusele ning tseremoniaalsele vajadusele.
- 2.49 Vestut kannavad õhuväe ohvitserid liputoimkonnas, aukompaniis ja auvahtkonnas vastavalt sündmuse pidulikkusele ning tseremoniaalsele vajadusele.
- 2.50 Maaväe ohvitserid kannavad rohelist mõõgarihma. Õhuväe ohvitserid kannavad sinist vesturihma.
- 2.51 Allohvitserid kannavad pruunist nahast mõõgarihma.

Tavavormi elemendid (merevägi)

- 2.52 Peakatted: tavavormi müts, barett.
- 2.53 Vorm: tavavormi kuub, tavavormi püksid, tavavormi seelik, mantel, talvejope, tuulejakk, pullover.
- 2.54 Särk: valge pikkade või lühikeste varrukatega triiksärk.
- 2.55 Jalatsid: musta värvi kingad.
- 2.56 Lips/ristlips: Kaitseväe väljastatud musta värvi lips.
- 2.57 Püksirihm: musta värvi, pandlaga lukustatav rihm.
- 2.58 Kindad: musta värvi nahast või sünteetilisest materjalist sõrmkindad.
- 2.59 Sall: Kaitseväe väljastatud valge või must sall.

Tavavorm
ELEMENDID: tavavormi müts (kate oleneb aastaajast), pikkade varrukatega vormisärk, lips*, tavavormi kuub, tavavormi püksid, püksirihm, kingad, voodrita jope, kindad**
* naiskaitseväelastel asendab ristlipsu, ** vajaduse korral

Tavavorm (talvine)

ELEMENDID: tavavormi müts, mantel, jope, must või valge sall, püksid, püksirihm, kingad, kindad

Mereväe tavavormi kandmine

2.60 Tavavormi kombinatsioone kantakse vastavalt korraldusele, tseremooniatel, koosviibimistel ning teenistuses kaldal ja laevas.

- 2.61 Tavavormi kannavad mereväe ohvitserid, vanemallohvitserid ja kadetid.
- 2.62 Teistest Kaitseväe üksustest liitunud teenistujatele mereväe tavavormi väljastamise otsustavad divisjonide ülemad. Mereväe vormi väljastamise eeldus on, et väeliigiga liituv teenistuja läbib ettenähtud meresõjalise või erialase täienduskoolituse.
- 2.63 Vormikuu el kantakse vastavalt korraldusele ja korrale autasude medaleid või nende lindilõikeid ning sõjaväelisi rinnamärke.
- 2.64 Plastikust nimesilti kantakse tavavormi kuue parema hõlma keskel, 5 cm kraenurgast allpool.
- 2.65 Vormisärgi all kantakse valget alussärki.
- 2.66 Vormikuu e ja -pükste taskutes ei ole lubatud kanda esemeid, mis moonutavad vormi korrektset väljanägemist.
- 2.67 Tavavormiga on lubatud kanda samas toonis vihmavarju, naistel käekotti. Vajaduse korral (nt pidulike sildumiste puhul) võib kanda ohutusvarustust, nagu pääste- või töövest, töökindad, kiiver jms.
- 2.68 Tavavormi elementidel, millel on pagunialused, kantakse auastmetunnuseid lähtuvalt vormiriietusest, mille juurde sõjaväelise auastme eraldusmärki kantakse. Eraldusmärgi kujundus arvestab sõjaväelise auastme saanud isiku väeliigilist väljaõpet.

Mereväe tavavormi peakatete kandmine

- 2.69 Valget mütsikatet kantakse 1. maist 30. septembrini ja musta mütsikatet 1. oktoobrist 30. aprillini.
- 2.70 Peakatetel kantakse auastmele vastavaid mütsimärke.
- 2.71 Baretti ei kanta koos vormikuu ega (seda ka juhul, kui kuub on pealisriietuse all) ega mantliga.

Mereväe tavavormi kuue kandmine

- 2.72 Vormikuu e kantakse kinni nõõbituna, taskuklapid taskute peal.
- 2.73 Vormikuu e juurde kantakse lipsu.
- 2.74 Vormikuu el kantakse teenetemärke ja sõjaväelisi rinnamärke (aumärgid ja sõjaväelised teenistusmärgid). Märkide kandmise kord on sätestatud eeskirja lisas 10.

Mereväe vormisärgi kandmine

- 2.75 Vormisärgil kantakse auastmetunnuseid.
- 2.76 Vormisärgi kätistel kasutatakse mansetinööpe.

Mereväe mantli kandmine

- 2.77 Mantlit kantakse kinni nõõbituna, taskuklapid katavad küljetaskuid ja krae toetub hõlmadele.
- 2.78 Mantlil kantakse ainult auastmetunnuseid.

Mereväe tavavormi pükste kandmine

- 2.79 Tavormi püksid peavad olema viigitud.
- 2.80 Tavavormi pükstel kantakse üldjuhul musta värvi nahast või Kaitseväe väljastatud rihma.

Mereväe tavavormi kingade kandmine

- 2.81 Tavavormiga kantakse musta värvi nahkkingi või talvesaapaid.
- 2.82 Mehed kannavad musta värvi sokke, naised ihuvärvi sukkpükse või sukki.

Mereväe lipsu kandmine

- 2.83 Mehed teevad lipsule topeltsõlme ja naised ühekordse lipsusõlme.
- 2.84 Lipsusõlm peab olema korrektselt pingutatud ja asuma särgikrae keskel.
- 2.85 Lipsu alumine ots peab ulatuma püksivärvlini.
- 2.86 Lipsuga on lubatud kanda lipsunõela.

Mõõga kandmine mereväe tavavormiga

- 2.87 Mõõka kantakse piduliku tavavormiga. Mõõga komplekt koosneb mõõgast, mõõgatupest, mõõgarihmast, kahest kanderihmast ja sangarihmast.
- 2.88 Mõõga kanderihma kantakse vormikuue all ja palitu või jopega viimaste peal.
- 2.89 Mõõka kannavad ohvitserid, kadetid ja allohvitserid, madrused erandkorras vastavalt tseremoniaalsele vajadusele.
- 2.90 Mõõka kandes on kinnaste kandmine kohustuslik.

LISA 3. LAEVA TEENISTUSVORMI KANDMISE KORD

Laeva teenistusvormi elemendid

- 3.1 Peakatted: teenistusvormi müts, barett, teenistusvormi talvemüts, kiivrialune müts.
- 3.2 Vorm: jakk, püksid, talvejope, talvepüksid, sviiter koos kaelusega, tuulejakk, soe aluspesu.
- 3.3 T-särk (MeV): puuvillane, musta värvi, tekstiga „Eesti merevägi“.
- 3.4 Püksirihm: tekstiilist rihmaosa ja metallist pandlaga musta värvi püksirihm.
- 3.5 Jalatsid: poolsaapad või turvasaapad. Musta värvi nahast või nahast ja tekstiilist valmistatud paeltega poolsaapad.
- 3.6 Sall: musta värvi torusall.
- 3.7 Kindad: nahast või sünteetilisest materjalist sõrmkindad, sügistalvised kindad on lisavoodriga.

VORM 1 (suvevorm)
ELEMENDID: laeva teenistusvormi peakate, laeva teenistusvormi jakk, laeva teenistusvormi püksid, püksirihm, poolsaapad/turvasaapad, kindad*
* vajaduse korral

VORM 2 (kevad-sügisvorm)

ELEMENDID: teenistusvormi peakatted, laeva teenistusvorm (jakk ja püksid), voodrita jope, T-särk (MeV), laeva teenistusvormi poolsaapad, kindad*

* vajaduse korral

VORM 3 (talvevorm)

ELEMENDID: laeva teenistusvormi talvemüts, laeva teenistusvorm, voodriga talvejope, talvepüksid/teenistusvormi püksid, poolsaapad/turvasaapad, kindad

Laeva teenistusvormi kandmine

- 3.8 Laeva teenistusvormi on lubatud kanda kõigi tavapäraste väljaõppe-, teenistus- ja lahinguülesannete täitmise ajal, mereväe allüksustes ja Kaitseliidu mereüksustes.
- 3.9 Teenistusvorm ja selle elemendid väljastatakse kõigile mereväe teenistujatele.
- 3.10 Kõike, mida pole alljärgnevalt laeva teenistusvormi elemendina või selle kandmise korras kirjeldatud, tuleb käsitada ebakorrektse või keelatud.
- 3.11 Mereväesiseselt, kindlate ürituste ajal on laeva teenistusvormiga valikuliselt lubatud kanda siinses eeskirjas kirjeldatust erinevaid T-särke ja peakatteid. Erandid kehtestatakse väeliigi sees, juhindudes vormikandmise üldnõuetest.
- 3.12 Teenistusülesannete täitmiseks vajalikku ja väljastatavat turva-, eriala- ning lahinguvarustust (nt päästevest, kiiver, rakmed jmt) on lubatud riskasutada.
- 3.13 Laeva teenistusvormi ei kanta suure ja püsiva määrdumis- ning hävimisriskiga (remont- või värvitööd) töid tehes.
- 3.14 Väljaõppe või tegevuse juhil on õigus teha ajutisi muudatusi teenistusvormi ja selle elementide kandmise korras, kui see on ilmaolusid või teenistusülesande eripära arvestades otstarbekas. Seejuures peab järgima vormikandmise üldnõudeid, tegutsema kooskõlastatult ja tavakohaselt.
- 3.15 Kõigi vormielementide etikettidele on lubatud kanda omandimärgistus (perekonnanimi või initsiaalid) selliselt, et etikett jääb loetavaks.
- 3.16 Laeva teenistusvormil kantakse mereväe tavavormi auastmetunnuseid. Sõjaväelise auastme eraldusmärgi kujundus arvestab sõjaväelise auastme saanud isiku väeliigilist väljaõpet.

Laeva teenistusvormi peakatete kandmine

- 3.17 Vormi peakatted on vormiriietuse lahutamatu osa.
- 3.18 Ühtset peakatet ei pea kandma järgmistel juhtudel:
 - 3.18.1. laevad asuvad merel ja väljaspool sadama piire;
 - 3.18.2. ülem või kõrgem juhtkond on andnud korralduse kindla teenistusülesande täitmise ajal või tseremoonial peakatet mitte kanda;
 - 3.18.3. ohutuse tagamiseks.
- 3.19 Laeva teenistusvormi mütsil ja talvemütsil kantakse riigivärvidega mütsimärki.
- 3.20 Mütsi kantakse peas otse, kallutamata seda silmle, küljele või kuklasse.
- 3.21 Mütsinokk võib olla kergelt kõverdunud.
- 3.22 Laeva teenistusvormi mütsil nimesilti ei kanta.
- 3.23 Külma ilmaga ja sellekohase korralduse saamisel võib laeva teenistusvormi talvemütsi klapi alla keerata.
- 3.24 Laeva teenistusvormi talvemütsi esidetaili ei ole lubatud alla ega nokaks painutada.
- 3.25 Allüksuse koosseisus tegutsedes järgitakse ühtse väljanägemise nõuet.

Laeva teenistusvormi jaki ja jope kandmine

- 3.26 Jakil kantakse auastmetunnust, nimesilti ning ettenähtud eraldusmärke ja tunnuseid.
- 3.27 Jakki kantakse kinni nööbituna ja vormipükste peal, jaki varrukasuud mõõdukalt pingutatud.
- 3.28 Jaki ülemine nööp jäetakse lahti ja krae keeratakse teenistusvormi hõlmade ülemisele osale.
- 3.29 Varrukaid võib kanda üleskeeratuna 1. maist 30. septembrini. Varrukas kääritakse üle küünarliigese nelja sõrme laiuselt, mansett keeratakse õige poolega üleskääritud osa peale. Riigitunnus ja struktuuriüksuse embleem ei tohi jääda käänise varju.
- 3.30 T-särgi väel on lubatud tegutseda, kui olud ning tegevuse eest vastutajad seda lubavad.
- 3.31 Kui kantakse teenistusvormi ilma jakita, tuleb püksirihmal kanda auastmetunnust. See peab paiknema paremal pool, püksivärvli esimese ja teise aasa vahel, auastmetunnuse ülemine äär püksirihma pandla poole.
- 3.32 Jope tõmblukk peab olema suletud vähemalt $\frac{3}{4}$ ulatuses.
- 3.33 Ise jopele õmblemine on keelatud. Punktsooni teel õmblemine või embleemide lisamine vähendab jope veekindlust.
- 3.34 Jope kapuuts peab olema korrektselt pingutatud ega tohi rippuda seljal.
- 3.35 Koos talvepükstega toimivad jakk ja jope vihma- ning pritsmekindla riietusena.
- 3.36 Jope musta värvi fliisvoodrit on lubatud kanda valikulise eraldiseisva elemendina ainult laeva teenistusvormiga.
- 3.37 Fliisjaki on lubatud kanda pealistrõivana särgi või pulloveri peal. Sellisel juhul peab tõmblukk olema suletud vähemalt $\frac{3}{4}$ ulatuses ja alusrõivad ei tohi jaki allärest nähtavale jääda.
- 3.38 Kui fliisjaki kantakse pealistrõivana, tuleb jakile kinnitada nii auastmetunnused kui ka nimesilt.

Laeva teenistusvormi pükste ja talvepükste kandmine

- 3.39 Teenistusvormi pükste ja talvepükste sääreosa kantakse saabaste peal.
- 3.40 Pükstega on lubatud kanda trakse, välja arvatud juhul, kui tegutsetakse T-särgi väel.
- 3.41 Taskutes kantakse ettenähtud meditsiinikomplekti ja laevateenistuses leegikaitsevahendeid.
- 3.42 Talvepükse kantakse koos teenistusvormi talvejopega vastavalt korraldusele ja oludele.
- 3.43 Pükste tõmblukud, takjapaelad ja taskud peavad olema suletud.
- 3.44 Püksirihma kandmine on kohustuslik. Rihma kantakse pükstel läbi kõigi rihma-aasade, mõõdukalt pingutatult ning rihmapandlasse lukustatult.

Kinnaste kandmine laeva teenistusvormiga

- 3.45 Mereväe teenistusvormi juurde võib kanda väljastatavaid taktika- või töökindaid või mustast nahast sõrmkindaid.
- 3.46 Kindaid kantakse vastavalt kehtestatud vormile, tegevusele, olukorrale ja ilmale.
- 3.47 Kaitseväelaste vastastikusel käeandmisega tervitamisel kinnast käest ei võeta.

- 3.48 Teisi isikukaitsekindaid ning eritöödeks või harjutusteks vajalikke kindaid võib kasutada ainult kindla tegevuse ajal.

Laeva teenistusvormi jalatsite kandmine

- 3.49 Poolsaapaid kantakse kinni nõõrituna läbi kõikide aukude ja aasade, sisekülje lukk lõpuni suletud, paelaotsad peidetud saabastesse. Saapaid hooldades tuleb puhastada ja viksida ka talla välisservad.
- 3.50 Laeva teenistusvormi juurde on lubatud kanda musta värvi nahast või nahast ja tekstiilist valmistatud paeltega poolsaapaid.
- 3.51 Kummikuid või saapakatteid kantakse vastavalt ilmale ja korraldusele.

Sooja aluspesu ja sviitri kandmine laeva teenistusvormiga

- 3.52 Külma ilmaga on lubatud kanda sooja aluspesu ja sviitrit.
- 3.53 Sooja aluspesu ja sviitrit kantakse teenistusvormi all.
- 3.54 Sviitri juurde kuulub eraldi kaelus, mida kantakse koos sviitriga või ilma sviitrita.
- 3.55 Sviitrit on lubatud kanda igapäevateenistuses jope, vormijaki või tuulejaki all.
- 3.56 Siseruumides on lubatud viibida sviitri väel.
- 3.57 Sviitril eraldusmärke ja tunnuseid ei kanta.

Kiivrialuse mütsi kandmine laeva teenistusvormiga

- 3.58 Tabelvarustusse kuuluvat kiivrialust mütsi on lubatud kanda spordiriietuse ja erialavarustusega.
- 3.59 Kiivrialusel mütsil eraldusmärke ei kanta.

Torusalli kandmine laeva teenistusvormiga

- 3.60 Torusalli kantakse eelkõige ilmaoludest või ülesande eripärast tuleneval korraldusel.
- 3.61 Silindrikujulist torusalli on võimalik kanda sallina, mütsina, peapaelana, näomaskina ja kiivrialuse müts-sallina.
- 3.62 Kui torusalli kantakse kaelas, peavad pealistrõivaste tõmblukud ja kraed olema lõpuni suletud.
- 3.63 Kandmiseks lubatud torusall tuleb eemaldada julgeolekut tagavate isikute ja/või ülemate nõudmisel, et hõlbustada isikutuvastust.

Tuulejaki kandmine laeva teenistusvormiga

- 3.64 Tuulejaki tõmblukk peab olema lõpuni suletud või avatud nimesildi aluse ülemise servani. Viimasel juhul keeratakse kraenurgad alla.
- 3.65 Tuulejakki kantakse vormijaki peal nii, et vormi alumine äär tuulejaki alt välja ei paistaks.
- 3.66 Tuulejakil kantakse auastmetunnuseid, käiseembleeme ning nimesilti.
- 3.67 Tuulejakil peab kandma tavavormi auastmetunnuseid.

Muud peakatted

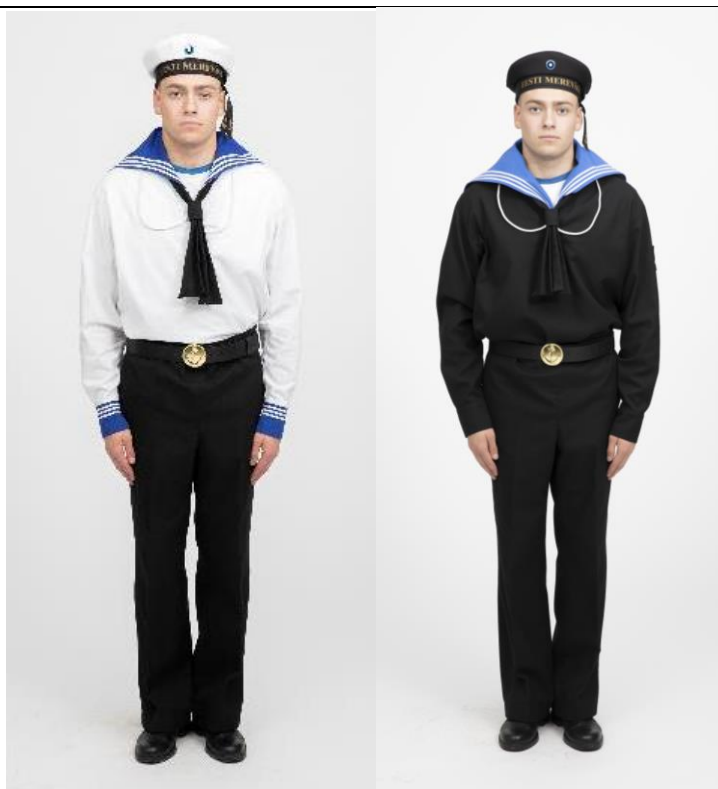
- 3.68 Üksusesiseselt, laevateenistuses ja kindlate ürituste või tegevuste ajal ning laevateenistuses merel on lubatud laeva teenistusvormi juurde kanda kirjeldusele vastavat villast mütsi ja nokkmütsi.
- 3.69 Klassikaline nokkmüts ja villane müts on musta või tumesinist värvi, üksuse logo või laevasiluuetiga.
- 3.70 Logod ja tekstid peavad olema maitsekalt kujundatud, väljendama mereväe ja üksuse ühtekuuluvust või kujutama laevasiluetti. Logod ja tekstid peavad olema kooskõlastatud mereväe juhtkonnaga.
- 3.71 Logo ja tekst paigutatakse üldjuhul peakatte esiosale.
- 3.72 Nokkmütsi tagaosale võib kanda teenistuspositsiooni ja nime, kuid sellist mütsi pole lubatud kanda teenistusvälisel ajal.
- 3.73 Nime ja positsioonikirjata nokkmütsi on lubatud kanda tsiviil- ja spordiriietega.

LISA 4. MADRUSEVORMI KANDMISE KORD

Madrusevormi elemendid

- 4.1 Peakatted: madrusemüts, talvemüts.
- 4.2 Vorm: poolmantel, püksid, talvejope, sviiter.
- 4.3 Madrusevormi särk.
- 4.4 Madrusevormi alussärk (T-särk): valge puuvillane tavalise lõikega, ümara kaelusega ja lühikeste raglaanvarrukatega, kaelus on ääristatud sinist värvi kandiga.
- 4.5 Püksirihm: mereväe kuldse pandlaga vöörihm.
- 4.6 Lips: musta värvi kolmest osast koosnev madruselips, mis on ühendatud vilenööriga.
- 4.7 Kindad: musta värvi nahast või sünteetilisest materjalist sõrmkindad, sügistalvised kindad on lisavoodriga. Valged paraadkindad.
- 4.8 Jalatsid: musta värvi nahast või kunstnahast kingad.

Madruse suvevorm
ELEMENDID: madrusemüts, madrusevormi T-särk, madruselips, madrusesärk, püksid, püksirihm, kingad, valged kindad*
* vajaduse korral

Madruse kevad-sügisvorm

ELEMENDID: madrusemüts, poolmantel või jope, püksid, püksirihm, kingad, kindad*,
madrusevorm, sviiter (MeV), talvemüts

* vajaduse korral

Madruse talvevorm

ELEMENDID: talvemüts, poolmantel, sall, särk, püksid, püksirihm, kingad, kindad, madrusemüts, sviiter

Madrusevormi kandmine

- 4.9 Madrusevormi ja selle elemente kannavad mereväes madrused ja nooremallohvitserid ning Kaitseliidus noorkotkad.
- 4.10 Madrusevormiga kantakse kaitseväelasele antud kõrgeima sõjaväelise auastme tunnust, mis on ömmeldud auastmealusele madrusesärgi vasakul õlavarrel, ölaõmblusest 120 mm allpool.
- 4.11 Vormisärgil on lubatud kanda vastavalt korraldusele ja korrale medaleid või nende lindilõikeid ning rinnamärke.
- 4.12 Madrusevormiga on lubatud kanda metallist või tekstiilist erialamärke vastavalt märgi statuudile.
- 4.13 Madrusevormi kantakse teenistusliku korralduse kohaselt, igapäevateenistuses, koosviibimistel, tseremooniatel ning väljaloale minnes ja sealt tulles.
- 4.14 Vormielementide taskutes ei ole lubatud kanda esemeid, mis moonutavad tasku korrektset väljanägemist.
- 4.15 Vormi juurde kantakse musta värvi sokke.

Madrusevormi peakatte kandmine

- 4.16 Valget mütsikatet kantakse 1. maist 30. septembrini ja musta mütsikatet 1. oktoobrist 30. aprillini.
- 4.17 Peakatetel kantakse riigivärvidega mütsimärki.
- 4.18 Peakatteid kantakse peas otse, kallutamata neid silmile, küljele või kuklasse.
- 4.19 Külma ilmaga ja sellekohase korralduse peale võib talvemütsi klapid alla keerata.

Madrusevormi särgi ja T-särgi kandmine

- 4.20 Särki kantakse triigituna, pükstes, koos madruselipsu ja kraaelemendiga 1. oktoobrist 30. aprillini.
- 4.21 Suvevormi särki kantakse sarnaselt eeltooduga 1. maist 30. septembrini.
- 4.22 Madrusesärgil kantakse auastmetunnust ja pidulikel sündmustel on lubatud kanda medaleid, miniatuure ja lindilõikeid, kui ürituse kutsel on niimoodi kirjas.
- 4.23 T-särk on ette nähtud kandmiseks madrusesärgi alussärgina.

Madrusevormi poolmantli kandmine

- 4.24 Poolmantlit kantakse kinni nõõbituna.
- 4.25 Poolmantlil kantakse ainult auastme- ja erialatunnuseid.

Madrusevormi pükste kandmine

- 4.26 Madrusevormi püksid peavad olema puhtad ja viigitud.
- 4.27 Madrusevormi pükstel kantakse rihma.

- 4.28 Madrusevormi püksid peavad olema sellise pikkusega, et seistes sokid paistma ei jää ning püksisääred katavad kingasuudme.

Kinnaste kandmine madrusevormiga

- 4.29 Külma ilmaga on lubatud kanda musta värvi sõrmkindaid.
- 4.30 Valgeid paraadkindaid on lubatud kanda paraadil, liputoimkonnas, mõõka kandes ja muudel sündmustel, millest võetakse osa tseremoniaalkorras.

Madrusevormi lipsu kandmine

- 4.31 Lips kinnitatakse särgil asetsevasse kinnisesse ja vilenöör viiakse üle pea ning sätitakse kraeservade alla.

Madrusevormi jalatsite kandmine

- 4.32 Madrusevormi kingad on paeltega nõõritavad, kuni 3 cm kotsaga.
- 4.33 Kingi kantakse kinni nõõrituna läbi kõikide nõõriaukude.
- 4.34 Kingad peavad olema terved ja puhtad. Ka kingatalla välisservad tuleb puhastada ja viksida.

LISA 5. ÕHUSÕIDUKI MEESKONNA VORMI KANDMISE KORD

Õhusõiduki meeskonna vormi elemendid

- 5.1 Peakatted: barett, lenduri talvemüts.
- 5.2 Vorm: lennukombinesoon, lendurijope, lenduri talvejope, tuulejakk.
- 5.3 T-särk: Kaitseväes koostatud tehnilisele kirjeldusele ja lennunduse nõuetele vastavast materjalist T-särk.
- 5.4 Kindad: tehnilisele kirjeldusele vastavad rohelist värvi sõrmkindad, mustast nahast sõrmkindad.
- 5.5 Jalatsid: musta värvi nahast või nahast ja tekstiilist poolsaapad.

VORM 1 (suve ja kevad-sügisevorm)
ELEMENDID: tavavormi suvemüts (asendub baretiga), lennukombinesoon, lendurijope, tuulejakk, sõrmkindad, poolsaapad

VORM 2 (talvevorm)
ELEMENDID: lenduri talvemüts, lennukombinesoon, lenduri talvejope, torusall, kindad, poolsaapad

Õhusõiduki meeskonna vormi kandmine

- 5.6 Õhusõiduki meeskonna vormi kantakse lennutegevusega seotud ülesannete täitmise ajal vahetu ülema korraldusel. Õhusõiduki meeskonna liige võib õhusõiduki meeskonna vormi kanda ka lennutegevusega mitteseotud ajal, kui otsene ülem ei ole käskinud teisiti või vormikandmist piiravad teenistust reguleerivad korraldused.
- 5.7 Õhusõiduki meeskonna vormil kantakse riigitunnust, struktuuriüksuse tunnust, nimesilti ja auastmetunnust.

- 5.8 Õhusõiduki meeskonna vormil on lubatud kanda eriala- ja/või kvalifikatsioonitunnust.
- 5.9 Õhusõiduki meeskonna vormiriietus peab olema ühtne.
- 5.10 Õhusõiduki meeskonna vormi kandja peab järgima siinses eeskirjas kehtestatud nõudeid ning lennutegevust reguleerivaid ohutusreegleid.
- 5.11 Õhusõiduki meeskonna vormi on lubatud kanda koos õhusõiduki meeskonna erivarustusega, mille kandmise nõuded ja komplektid kehtestab struktuuriüksuse ülem.
- 5.12 Õhusõiduki meeskonna vormiga on lubatud kanda vihmaülikonda ja sinist tuulejakki kooskõlas siinse eeskirjaga.
- 5.13 Käekotte, ridiküle ega muid aksessuaare ei ole lubatud kanda.
- 5.14 Lennukombinesooni, lendurijopet ja lenduri talvejopet kantakse kinnise lukuga.
- 5.15 Vormiriietuse taskud peavad olema suletud.
- 5.16 Lennukombinesooni on lubatud kanda üleskeeratud varrukatega väljaspool lennutegevust. Varrukad peavad olema keeratud üle küünarliigese ja riigitunnus ning struktuuriüksuse käiseembleem ei tohi jääda käänise varju.
- 5.17 Lenduri talvejope allosa ja lennukombinesooni keskosa pingutusnöörid ja varrukasuud peavad olema mõõdukalt pingutatud.
- 5.18 Torusalli kantakse vastavalt ilmaoludele. Torusalli on lubatud kanda näomaskina või kiivrialuse mütsina taktikalistel harjutustel, välitundides või õppustel.
- 5.19 Kaitseväe välivormi talvejopet on lubatud kanda õhusõiduki meeskonna vormiga ainult taktikalistel harjutustel, välitundides ja õppustel. Talvise välivormi jopel kantakse eraldusmärke.

Kinnaste kandmine õhusõiduki meeskonna vormiga

- 5.20 Lennuülesande täitmise ajal, taktikalistel harjutustel, välitundides või õppustel kantakse kindaid kooskõlas kehtivate lennunduse ja Kaitseväe ohutuseeskirjadega.

Poolsaabaste kandmine õhusõiduki meeskonna vormiga

- 5.21 Õhusõiduki meeskonna vormiga on lubatud kanda ainult musta värvi nahast või nahast ja tekstiilist valmistatud paeltega poolsaapaid.
- 5.22 Poolsaapaid kantakse kinni nööriuna, paelaotsad peidetakse saabastesse. Lisaluku olemasolul peab lukk olema lõpuni suletud.

LISA 6. SPORDIRIIETUSE KANDMISE KORD

Spordiriietuse elemendid

- 6.1 Pikk spordidress
- 6.2 Lühike spordidress
- 6.3 Spordijalatsid

Lühike spordidress
ELEMENDID: lühikeste varrukatega spordisärk, lühikesed spordipüksid, sokid, spordijalanõud

Pikk spordidress

ELEMENDID: kiivrialune müts*, dressipluus, dressipüksid, lühikeste varrukatega spordisärk, sokid, spordijalanõud, kindad*

* vajaduse korral

Spordiriietuse kandmine

- 6.4 Allüksuse koosseisus sportides peab kogu üksus kandma Kaitseväge spordiriietust, juhul kui see on väljastatud.
- 6.5 Individuaalsel treeningul on soovituslik kanda Kaitseväge spordiriietust ka teenistusvälisel ajal, juhul kui see on väljastatud.
- 6.6 Teenistuse ajal on lubatud individuaalsel treeningul kanda ka isiklikku spordiriietust.
- 6.7 Lubatud on kanda isiklikke spordijalatseid.

LISA 7. ÕHTUVORMI KANDMISE KORD

Õhtuvormi elemendid

- 7.1 Peakate: õhtuvormi müts
- 7.2 Vorm: õhtuvormi kuub, õhtuvormi püksid, õhtuvormi seelik, õhtuvormi vest
- 7.3 Särk: klassikaline tagasipööratud nurkadega püstkraega valge triiksärk
- 7.4 Lips: kikilips
- 7.5 Kindad: mustad nahkkindad
- 7.6 Jalatsid: mustad lakknahast kingad

Õhtuvorm

ELEMENDID: õhtuvormi kuub, õhtuvormi püksid, õhtuvormi seelik, õhtuvormi särk, must kikilips, must vest, õhtuvormi vöö, musta värvi sokid, ihuvärvi sukad või sukkpüksid, lakknahast kingad, lakknahast kontsaga kingad, õhtuvormi müts, kindad*

* vajaduse korral

Mereväe alternatiivne õhtuvorm

ELEMENDID: tavavormi müts, püstkraega särk või tavavormi särk, must ristlips, vormikuub, vormipüksid, tavavormi kingad, sall*, mantel*, kindad*

* vajaduse korral

Õhtuvormi kandmine

- 7.7 Õhtuvormi kantakse üldjuhul pärast kella 18.
- 7.8 Õhtuvormi kantakse Vabariigi Presidendi, Kaitseväge juhataja, Kaitseliidu ülema, Eesti Vabariigi peaministri, Riigikogu esimehe või ministrite korraldatud pidulikul vastuvõtul.
- 7.9 Õhtuvormi sobib kanda välisriigi esindaja korraldatud pidulikul vastuvõtul, kus etikett näeb ette smokingu või fraki kandmist.
- 7.10 Õhtuvormi kantakse Kaitseväge ning riigi- või omavalitsusasutuste korraldatud ballidel ja pidustustel, kus eeldatakse smokingu või fraki kandmist.
- 7.11 Õhtuvormi kantakse seltskondlike organisatsioonide korraldatud pidustustel, kus eeldatakse smokingu või fraki kandmist.
- 7.12 Päevasel ajal on lubatud õhtuvormi kanda ainult pulmas ja akadeemilisel vastuvõtul.

7.13 Merväe alternatiivset õhtuvormi on lubatud kanda ainult õhtuvormi puudumise korral õhtuvormi nõudvatel üritustel.

7.14 Särgi kraenurki kantakse kikiilipsu all.

7.15 Särgi varrukatel kantakse kuldseid või valgest metallist mansetinööpe.

7.16 Käekella ei ole lubatud kanda. Lubatud on kanda uuri.

7.17 Õhtuvormil ei kanta embleeme ega riigitunnust.

7.18 Õhtuvormil kantakse üldjuhul lindiga aumärkide miniatuure v.a Vabariigi Presidendi osalusega üritustel kus kantakse aumärkide originaale.

7.19 Õhtuvormi juurde ei ole lubatud kanda seljakotti, kilekotti jms.

7.20 Õhtuvormi juurde ei ole lubatud kanda teist liiki vormiriietuse elemente.

7.21 Õhtuvormiga on lubatud kanda klassikalise lõikega musta värvi mantlit.

7.22 Naiskaitseväelastel on lubatud kanda õhtuvormi juurde tumedat värvi tagasihoidlikku käekotti.

7.23 Õhtuvormis kaitsevälase saatja peab riietuma etiketikohaselt.

LISA 8. BARETI KIRJELDUS JA KANDMISE KORD

Bareti kandmise kord

8.1 Barete on nelja värvi:

8.1.1 roheline – maavägi, toetuse väejuhatuse, küberväejuhatuse, eriooperatsioonide väejuhatuse ja luurekeskuse;

8.1.2 must – merevägi;

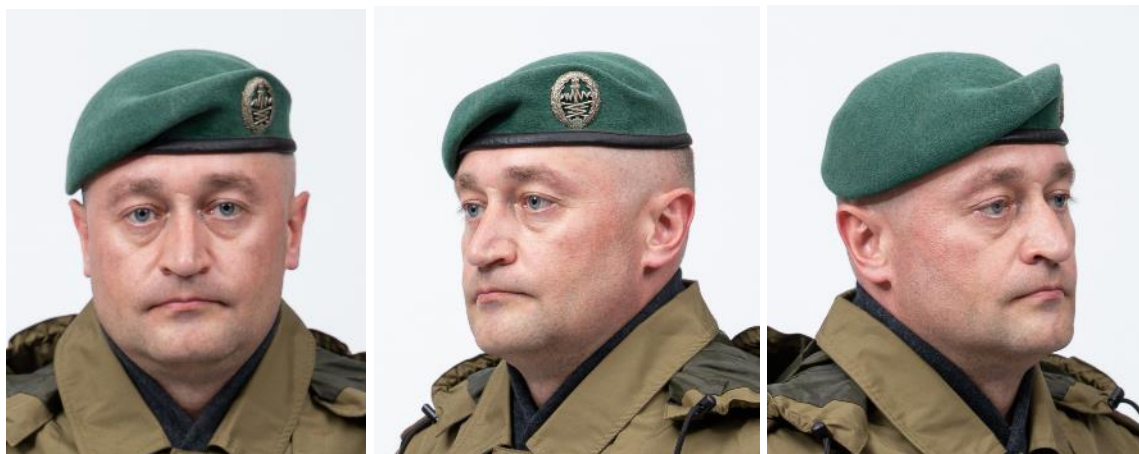
8.1.3 sinine – õhuvägi;

8.1.4 punane – sõjaväepolitsei ja vahipataljon.

8.2 Baretti kantakse väli- ja tavavormiga.

8.3 Baretti ei kanta väliharjutustel.

8.4 Baretti kantakse peas otse, alumine äär sõrme kõrgusel kulmust. Baretti võidakse paremale nii, et volt katab kergelt parema kõrva tipu. Bareti pingutusnööre kantakse bareti sees. Mütsimärk peab paiknema vasaku silma ja oimu vahelisel alal selleks ettenähtud mütsimärgi alusel. Baretti vormides tuleb jälgida, et mütsimärk jääks kandmisel vertikaalselt ning see oleks alati nähtav.

Mütsimärkide kandmine baretil

8.5 Maaväe vormi juures näitab baretimärk kandja relvaliigilist kuuluvust ja erialast väljaõpet. Relvaliiki kuulumise õiguse saavutavad:

8.5.1 sõdurid pärast vastava relvaliigi erialakursuse lõpetamist;

8.5.2 nooremallohvitserid pärast vastava relvaliigi nooremallohvitseride erialakursuse (NAEK) lõpetamist;

8.5.3 vanemallohvitserid pärast vastava relvaliigi vanemallohvitseride põhikursuse (VAPK) valikõpingute mooduli läbimist;

8.5.4 reserv-vanemallohvitserid pärast vastava relvaliigi erialakursuse lõpetamist;

8.5.5 ohvitserid pärast vastava relvaliigi põhikursuse või nooremohvitseride kursuse lõpetamist või pärast võrreldava pikkusega hariduse omandamist välismaal;

8.5.6 reservohvitserid pärast vastava relvaliigi reservohvitseride kursuse (ROK) II mooduli läbimist.

- 8.6 Juhul kui kaitseväelase relvaliigiväljaõpe erineb ülalkirjeldatust, teeb dokumenteeritud otsuse tema relvaliiki kuulumise kohta vastava relvaliigi inspektor.
- 8.7 Kõigil muudel juhtudel kantakse baretil Kaitseväge üldmütsimärki.
- 8.8 Erioperatsioonide väejuhatuse mütsimärgi kandmise õiguse saavad operaatorid pärast valikut ja erioperatsioonide baaskursuse lõpetamist ning operatsioonitasandi staabis või toetuselemendis teenivad tegevväelased pärast erioperatsioonide baaskursuse lõpetamist.
- 8.9 Erioperatsioonide väejuhatuse mütsimärgi kandmise õigus säilib pärast tegevväelase liikumist teise struktuuriüksusesse.
- 8.10 Sõjaväepolitsei bareti kandmise ainuõigus on sõjaväepolitsei teenistujatel. Sõjaväepolitseist lahkudes (v.a erialane välisteenistus) lõpeb ka sõjaväepolitsei bareti kandmise õigus.
- 8.11 Sõjaväepolitsei mütsimärgi kandmise õigus säilib pärast tegevväelase liikumist teise struktuuriüksusesse.
- 8.12 Sõjaväepolitsei mütsimärgi kandmise õigus saadakse pärast sõjaväepolitsei erialakursuse lõpetamist vahipataljonis või pärast sõjaväepolitsei poolt heaks kiidetud erialakursust välisriigis.

LISA 9. ERALDUSMÄRKIDE JA TUNNUSTE KANDMISE KORD

Eraldusmärkide ja tunnuste kandmise üldnõuded

- 9.1 Vormiriietusel kantakse kaitseministri määrusega või Kaitseväe juhataja käskkirjaga kehtestatud eraldusmärke ning ajutisi eraldusmärke, mille kandmise on kehtestanud struktuuriüksuse ülem. Kaitseväe juhataja või struktuuriüksuse ülem kehtestavad eraldusmärkide kandmise kooskõlas „Kaitseväe sümboolika väljatöötamise korra“ ja teiste õigusaktidega.

Eraldusmärkide, tunnuste ja erialatunnuste kandmine välivormil

- 9.2 Välivormil kantakse ainult tekstiilist eraldusmärke, tunnuseid ja erialatunnuseid.
- 9.3 Nimesilti kantakse paremal pool selleks ettenähtud takjaalusel, seda nii välivormi jakil kui ka talvevormi jopel.
- 9.4 Välivormi jakile peab olema kinnitatud Kaitseväe väljastatud nimesilt, auastmetunnus, riigitunnus ja struktuuriüksuse käiseembleem(id) ning soovituslikult sõjaväelist haridust tõendav märk (rinnaembleem).
- 9.5 Välivormi talvejopele peab olema kinnitatud kandja nimesilt, riigitunnus, auastmetunnus, struktuuriüksuse käiseembleem(id) ja erialatunnus selle olemasolul. Muid eraldusmärke talvevormil ei kanta.
- 9.6 Välivormil kantakse ainult ühevärvilisel taustal auastmetunnust või õppuri tunnust.
- 9.7 T-särgi väel tegutsedes kantakse auastmetunnust välivormi püksirihmal paremal pool, püksivärvli esimese ja teise aasa vahel, auastmetunnuse ülemine äär püksirihma pandla poole.

Eraldusmärkide, tunnuste ja erialatunnuste kandmine laeva teenistusvormil

- 9.8 Laeva teenistusvormil kantakse eraldusmärke ja tunnuseid samamoodi nagu välivormil.
- 9.9 Laeva teenistusvormil kantakse ainult musta pagunikatet, millele on tikitud auastmetunnus või õppuri tunnust.
- 9.10 Auastmetunnuseid kantakse vormielementide õlgadel või rinnal asetsevatel auastmealustel.
- 9.11 Kui laeva teenistusvormi kantakse ilma vormijakita, kantakse auastmetunnust püksirihmal paremal pool, püksivärvli esimese ja teise aasa vahel, auastmetunnuse ülemine äär püksirihma pandla poole.
- 9.12 Struktuuriüksuse embleemi kantakse vormielemendi vasakul varrukal selleks ettenähtud kohal.
- 9.13 Laeva vappi ja/või allüksuse embleeme kantakse vormielemendi paremal varrukal selleks ettenähtud kohal.
- 9.14 Sõjalise hariduse märki kantakse nimesildi all keskel.
- 9.15 Riigitunnust kantakse vormielemendi paremal varrukal selleks ettenähtud kohal.
- 9.16 Tikitud nimesilti kantakse jopel, vormijakil jm vormielementidel selleks ettenähtud nimesildi alusel.

Eraldusmärkide, tunnuste ja erialatunnuste kandmine õhusõiduki meeskonna vormil

- 9.17 Lendurijopel ja lennukombinesoonil kantakse riigitunnust, struktuuriüksuse embleemi ja tekstiilist nimesilti.
- 9.18 Lennukombinesoonil, lendurijopel ja talvejopel kantakse tekstiilmaterjalist tunnuseid selleks ettenähtud alustel.
- 9.19 Lennukombinesoonil ja lendurijopel kantakse rohelisel taustal eraldusmärke.
- 9.20 Lenduri talvejopel kantakse mustal taustal riigitunnust ja nimesilti ning sinisel taustal struktuuriüksuse embleemi.
- 9.21 Tekstiilmaterjalist eriala- ja/või kvalifikatsioonitunnuseid kantakse selleks ettenähtud alustel.
- 9.22 Lennukombinesoonil, lenduri jopel ja talvejopel kantakse tekstiilist nimesilti, millel on tegevvälase ees- ja perekonnanimi, auastme lühend ning tekst „Eesti õhuvägi“.

Struktuuriüksuse käiseembleem

- 9.23 Struktuuriüksuse käiseembleemi kantakse vasakul käisel (v.a Kaitseliit), sõjaaja üksuse käiseembleemi (kui on erinev) või teisi ajutiselt kantavaid eraldusmärke kantakse paremal käisel selleks ettenähtud kinnitusalusel keskel allpool riigitunnust.
- 9.24 Mitut struktuuriüksust ühendava struktuuriüksuse ühtekuuluvust sümboliseeriva lisaembleemi (kiriembleem) ülemine serv on maksimaalselt 20 mm kõrgusel struktuuriüksuse käiseembleemist.
- 9.25 Tavavormil, tavavormi mantlil, sinelil, vihmamantlil, jopel ja triiksärkidel käiseembleeme ei kanta.
- 9.26 Kui kinnitusalusel eemaldatakse poolele käiseembleemi ei õmmelda, eemaldatakse alus vormilt.

Riigitunnus

- 9.27 Kantakse ainult Kaitseväge väljastatud riigitunnust.
- 9.28 Tavavormil kantakse riigitunnust paremal varrukal 70 mm kaugusel õlaõmblusest.
- 9.29 Välivormi jakil, talvise välivormi jopel ja tuulejakil kantakse riigitunnust paremal varrukal embleemialusel.
- 9.30 Riigitunnust ei ole lubatud eemaldada, ümber teha ega asendada.
- 9.31 Välisriikide riigitunnuste kandmine on keelatud.

Akselbant

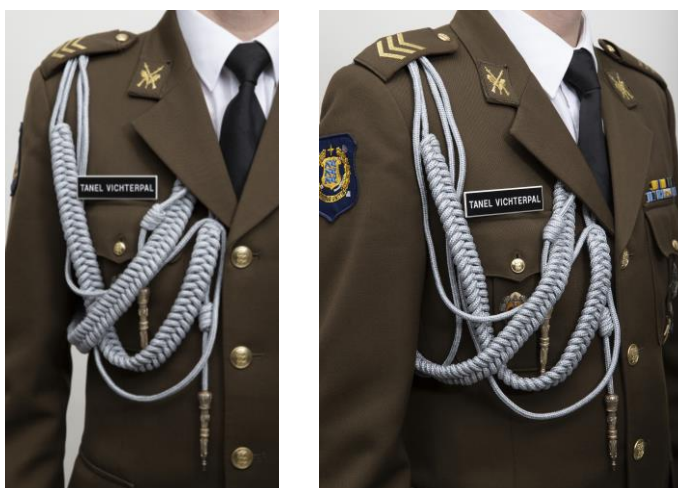
- 9.32 Akselbandid on ümber õla kantavad ja rinnale kinnituvad metallist otsikutega kulla- ja hõbedavärvilised metall- või tekstiilniidist põimnöörid.
- 9.33 Akselbant on kaitsevälase haridust või ametikohta näitav tunnus, mida kantakse tava- ja õhtuvormi kuuel.
- 9.34 Akselbanti ei kanta tavavormi mantlil, jopel, vormisärgil ega välivormil.

9.35 Tavavormil ja pidulikul tavavormil kannavad akselbanti:

9.35.1 käsundusohvitseri ja kaitseatašee ametikohale kinnitatud kaitseväelane – klassikalist kuldset akselbanti ümber parema õla;

9.35.2 käsundusallohvitseri ametikohale kinnitatud kaitseväelane – hõbedast akselbanti ümber parema õla.

9.36 Õhtuvormil kannavad akselbanti ainult sõjaväelise väljaõppe 4. taseme läbinud ohvitserid.

Muud eraldusmärgid või tunnused

9.37 Maa- ja õhuväe õppurid kannavad õppuri tunnuseid tava- ja välivormi pagunialusel oleva pagunikattel. Gradatsioonitunnused tavavormi vormikuue varrukaotstel jäävad auastmega vastavusse.

9.38 Mereväe õppurid kannavad õppuri tunnuseid tavavormi vormikuue varrukaotstel, teistel vormiriietuse elementidel pagunialusel oleva pagunikattel.

9.39 Erialatunnust kantakse tavavormi kuue paremal varrukal 10 mm riigitunnusest allpool.

9.40 Erialatunnust kantakse välivormi jaki ja talvejope paremal varrukal embleemialusel.

9.41 Haavatasaamise tunnust kantakse tavavormi kuue vasakul varrukal 140 mm õlaõmblusest allpool.

- 9.42 Haavatasaamise tunnust kantakse välivormi jakil teenistusmärkidest all pool või nende puudumisel nimesildi all keskel.
- 9.43 Välisriikide üksuste embleeme on lubatud kanda ainult juhul, kui allutakse selle üksuse ülemale ja neid käsitatakse kui ajutiselt kantavaid eraldusmärke.

Gradatsioonitunnused tavavormil

- 9.44 Maa- ja õhuväe kõrgemad ohvitserid kannavad vormikuu ja mantlikrae otstel kaitseministri määrusega kinnitatud lõkmeid 5 mm kaugusel krae välimisest äärest.
- 9.45 Maa- ja õhuväe ohvitserid ja allohvitserid kannavad vormikuu ja mantli varrukaotstel kardpaela. Kardpaela kaugus varruka alumisest äärest kardpaela alumise ääreni on 70 mm.
- 9.46 Maa- ja õhuväe kõrgemate ohvitseride tavavormi mütsil on gradatsioonitunnuseks vabarnapunast värvi musta randiga ripspael.
- 9.47 Kõrgemate ohvitseride tavavormi mütsi ja tavavormi talvemütsi nokal on kaherealine stiliseeritud tammelehtedest ilustis.
- 9.48 Vanemohvitseride mütsinokal (tavavormi mütsil ja tavavormi talvemütsil) on üherealine stiliseeritud tammelehtedest ilustis.
- 9.49 Ohvitseride mütsil (tavavormi mütsil ja tavavormi talvemütsil) on kahekordne kuldne punutud nõör, mis asetseb mütsirummu esiosal mütsinoka kohal.
- 9.50 Allohvitseride ja reameeste tavavormi mütsinoka kohal mütsirummu esiosal asetseb musta värvi rihm.

Gradatsioonitunnused õhtuvormil

- 9.51 Maa- ja õhuväe ohvitserid kannavad õhtuvormi kuue varrukatel ohvitseritunnust, mis asetseb varruka välisküljel kardpaelast 10 mm kõrgusel.
- 9.52 Maa- ja õhuväe kõrgemate ohvitseride õhtuvormi mütsil on gradatsioonitunnuseks vabarnapunast värvi musta randiga ripspael ja sellele lisaks kaherealine stiliseeritud tammelehtedest ilustis.
- 9.53 Vanemohvitseride mütsinokal on üherealine stiliseeritud tammelehtedest ilustis.
- 9.54 Ohvitseride mütsil on kahekordne kuldne punutud nõör, mis asetseb mütsirummu esiosal mütsinoka kohal.
- 9.55 Ohvitserid kannavad õhtuvormi õlakutel kuldset tikitud auastme alaliigi tunnust.
- 9.56 Allohvitserid kannavad õhtuvormi õlakutel kuldset tikitud auastmetunnust.

LISA 10. TEENETEMÄRKIDE JA SÕJAVÄELISTE RINNAMÄRKIDE KANDMISE KORD

- 10.1 Kaitseväge vormikuu el on lubatud kanda au- ja teenistusmärke, haavata saamise tunnusmärgi ning meenemärke.
- 10.2 Aumärgid jagunevad riiklikeks ja ametkondlikeks teenetemärkideks.
- 10.3 Kõik Kaitseväes väljaantavad teenetemärgid on ametkondlikud teenetemärgid.
- 10.4 Teenistusmärgid jagunevad järgmiselt:
 - 10.4.1 sõjalise hariduse märgid;
 - 10.4.2 kursusemärgid;
 - 10.4.3 kutsemärgid;
 - 10.4.4 oskus- või saavutusmärgid.
- 10.5 Tavavormil kantakse metallist märki. Välvormil kantakse vaid neid märke, mille del on kinnitatud tekstiilist märgid.
- 10.6 Õhtuvormil teenistusmärke ja väeosade teenetemärke ei kanta.
- 10.7 Sõjalise hariduse märkidest kantakse ühte, viimasena omandatud hariduse märki.
- 10.8 Maa- ja õhuväge tavavormi kuue paremal rinnataskul ning välvormi ja mereväe vormi nimesildi all kantakse kuni kahte teenistusmärki. Kuue vasaku rinnatasku või lindilõigete kohal kantakse lisaks kaplani eriala märki, osasid õhuväge kutsemärke ning Vabariigi Presidendi käsundusohvitseri ja- allohvitseri teenistusmärki.
- 10.9 Maa- ja õhuväge tavavormi kuue vasakul rinnataskul ja mereväe vormi vasakul hõlmal on lubatud kanda kuni kahte väeosa teenetemärki.
- 10.10 Metallist kaplani eriala märki (kutsemärk) kantakse tavavormi kuue ja vormisärgi vasaku rinnatasku või lindilõigete kohal rinnatasku telgjoone kohal. Ordineeritud kaplanid ja kaplan-praktikandid kannavad erialamärki vastavalt vaimuliku ordinatsioonile.
- 10.11 Oskus- ja/või saavutusmärki kantakse väli- ja tavavormil nimesildi kohal.

Teenetemärkide ning Kaitseväge teenistus- ja mälestusmedalite kandmine

- 10.12 Lindiga teenetemärke, teenistusmedaleid ja mälestusmedaleid (edaspidi koos *lindiga aumärk*) kantakse originaalis või miniatuuris. Vabariigi Presidendi osalusel toimuvatel pidulikel üritustel kantakse aumärke originaalis.
- 10.13 Välvormi jakil ja välvormi talvejopel on lubatud kanda lindiga aumärke ainult Kaitseväge juhataja vahetus alluvuses oleva struktuuriüksuse ülema korraldusel, kui osaletakse üksuse koosseisus auvahtkonnas, paraadil, pidulikul struktuuriüksuse rivistusel või muudel kaitseväelistel tseremooniatel.
- 10.14 Lindiga aumärke võivad kanda vaid aumärgi kavalерid.
- 10.15 Lindiga aumärgi miniatuur on aumärgi täpne vähendatud koopia, mis on üks kolmandik originaalsuurusest. Miniatuuride paigutusjärjekord on sama mis originaalidel.
- 10.16 Aumärke kantakse:

- 10.16.1 pidulikul tavavormil – ühte suurpaela, ühte kaelaristi ja ordenitähte ning vormikuu rinnaesisel vasakul pool rinnal kantavaid aumärke originaalis (kandja valikul);
- 10.16.2 õhtuvormil – ühte suurpaela (kuue all vestil), kuni nelja ordenitähte, kahte kaelaristi ning vormikuu rinnaesisel vasakul pool kõiki rinnal kantavaid lindiga aumärke kas originaalis hõlmal või miniatuuris revääril.
- 10.17 Lindiga aumärke kantakse ühel horisontaaljoonel taskust kõrgemal, märgi alumine serv taskuklapi keskel.
- 10.18 Originaale ja miniatuure koos ei kanta.
- 10.19 Lindiga aumärke kantakse klasside järjekorras, kõrgemad eespool. Kohti loetakse rinna keskjoonest vasakule.
- 10.20 Rohkem kui nelja aumärki kõrvuti kandes asetatakse linnid serviti üksteise peale nii, et vähemalt pool linnidest on nähtav. Kõrgeim aumärk on pealmine.
- 10.21 Aumärke on lubatud kandja omal valikul kanda nii palju, kui mahub õla ja revääri vahele.
- 10.22 Aumärke kantakse üldjuhul ühes reas. Kaheksa kuni viieteistkümne aumärgi olemasolul kantakse märke kahes reas.
- 10.23 Soovitav on aumärgid kinnitada ühtsele alusele.
- 10.24 Juhul kui lindiga aumärgi kandmine statuudi kohaselt on vastuolus siinse eeskirjaga, tuleb lähtuda siinsest eeskirjast.

Teenetemärgi ja selle asendusmärgi kandmine erinevatel riietustel

	Lindilõiked	Originaalsuuruses lindiga teenetemärgid	Lindiga miniatuurid	Rosettmärgid ehk rosetid	Butoonid ehk miniatuuri lindilõiked
Igapäevane tavavorm (ainult vormikuu)	Kantakse	Ei kanta	Ei kanta	Ei kanta	Ei kanta
Pidulik tavavorm (ürituse kutsel ka tume ülikond)	Kantakse vastavalt ürituse korraldaja teavitusele* (ürituse kutsel märke ei mainita)	Kantakse (ürituse kutsel on kirjas aumärgid, teenetemärgid)	Ei kanta	Ei kanta**	Ei kanta
Õhtuvorm (ürituse kutsel ka frakk, õhtukleit)	Ei kanta	Kantakse pidulikul sündmusel, kus osaleb Vabariigi President*** Võib kanda, kui ürituse kutsel on kirjas au- või teenetemärgid või kui märgi kavaleril miniatuurid puuduvad	Kantakse pidulikul sündmusel, kus Vabariigi President ei osale	Ei kanta****	Ei kanta

Muu tsiviilülikond	smoking	Ei kanta	Ei kanta	Võib kanda pidulikel juhtudel	Võib kanda ainult ühte rosetti ilma teiste märkideta.	Ei kanta
	tavaülikond, päevane ülikond, kostüümijakk	Ei kanta	Ei kanta	Võib kanda pidulikel juhtudel ja isiklikel tähtsatel sündmustel	Võib kanda iga päev, kuid ainult ühte rosetti ilma teiste märkideta	Võib kanda iga päev omal valikul mitut butooni, kuid ilma teiste märkideta

* Tumedal ülikonnal ei kanta.

** Tumedal ülikonnal võib kanda ainult ühte rosetti ilma teiste märkideta.

*** Õhukesest materjalist õhtukleidil võib originaalsuuruses lindiga teenetemärkide asemel kanda miniatuure.

**** Õhtukleidil võib kanda ainult ühte rosetti ilma teiste märkideta.

Lindiga aumärkide kandmise järjekord

- 10.25 Vabariigi Presidendi antavad riiklikud autasud (Vabadusristi aumärk, Riigivapi teenetemärk, Valgetähe teenetemärk, Kotkaristi teenetemärk, Eesti Punase Risti teenetemärk) – kantakse teenetemärkide seaduse kohaselt, kooskõlas teenetemärkide kandmise hea tavaga ning kõigist teistest teenetemärkidest eespool.
- 10.26 Kaitseliidu Valgerist I klass – kantakse peale Vabariigi Presidendi antavaid riiklikke autasusid.
- 10.27 Välisriikide riiklikud teenetemärgid, -ristid ja -medalid – kantakse vastavalt klassidele ning riikide prantsuskeelsete nimetuste tähestikulises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.28 Kaitseministeeriumi teeneteristid – kantakse vastavalt teeneteristi klassidele.
- 10.29 Teiste ministeeriumide lindiga aumärgid – kantakse vastavalt aumärgi klassile ja statuudile ning saamise ajalisel järjekorras.
- 10.30 Kaitseväge ja Kaitseliidu aumärgid lindiga (v.a Kaitseliidu Valgerist I klass) – kantakse alltoodud järjestuses:

1.	Kaitseväe teenetemärk lahinguliste teenete eest (möökadega)			
2.	Kaitseväe teenetemärk kaitsealaste teenete eest			
3.	Kaitseväe teeneterist riigikaitseliste teenete eest (endine Kaitseväe eriteenete rist)			
4.	Kaitseväe teeneterist eeskujuliku teenistuse eest (endine Kaitseväe eeskujuliku teenistuse rist)			
5.	Maaväe teenetemärgi Kuldrist (I klass)	Õhuväe teeneteristi I klass	Mereväe teenetemärk Mereväe Rist	
6.			Mereväe teenetemärgi Usk ja Tahe I klassi märk Kuldankur	
7.	Maaväe teenetemärgi Hõberist (II klass)	Õhuväe teeneteristi II klass	Mereväe teenetemärgi Usk ja Tahe II klassi märk Hõbeankur	Kaitseliidu Valgeristi II klass
8.	Maaväe teenetemärgi Pronksrist (III klass)	Õhuväe teeneteristi III klass	Mereväe teenetemärgi Usk ja Tahe III klassi märk Raudankur	Kaitseliidu Valgeristi III klass
9.	Kaitseliidu teenetemärk (väljaandmine on lõpetatud)			

10.	Kaitseväe peastaabi teeneterist
11.	Rahvusvahelistes sõjalistes operatsioonides osalenu medal (teenistusmedal) (endine Rahuvalvaja medal)
12.	Kaitseväe pikaajalise teenistuse medal
13.	Kaitseliidu teenetemedali eriklass (teenistusmedal)
14.	Kaitseliidu teenetemedali I klass (teenistusmedal)
15.	Kaitseliidu teenetemedali II klass (teenistusmedal)
16.	Kaitseliidu teenetemedali III klass (teenistusmedal)
17.	Mereväe NATO kontingendi medal (teenistusmedal)
18.	Vabadusvõitleja mälestusmedal (väljaandmine on lõpetatud)
19.	Mälestusmedal „10 aastat taastatud kaitseväge“ (väljaandmine on lõpetatud)
20.	Relvastatud Vastupanu Teeneterist (sisuliselt mälestusrist)
21.	Võidutule kandja medal (Kaitseliidu ülema poolt antav mälestusmedal)

- 10.31 Välisluureameti teenetemedalid – kantakse vastavalt medali klassile.
- 10.32 Teiste riigiasutuste aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ja statuudile ning saamise ajalises järjekorras.
- 10.33 Naiskodukaitse ning noorteorganisatsioonide Kodutütred ja Noored Kotkad aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ja statuudile ning saamise ajalises järjekorras.
- 10.34 Kaitseväe üksuste teenetemärgid lindiga – kantakse saamise ajalises järjekorras.
- 10.35 Kaitseliidu Kooli teeneteristid ja -medal – kantakse vastavalt statuudile.
- 10.36 Rahvusvaheliste organisatsioonide (NATO, ÜRO jne) aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.37 Eesti riigikaitseliste vabaühenduste aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras.
- 10.38 Välisriikide ametkondlikud aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.39 Välisriikide riigikaitseliste organisatsioonide aumärgid lindiga – kantakse vastavalt aumärgi klassile ning saamise ajalises järjekorras. Lahingulisi aumärke kantakse eespool.
- 10.40 Välisriikide riigikaitseliste vabaühenduste aumärgid lindiga – kantakse saamise ajalises järjekorras.
- 10.41 Muude (usuorganisatsioonid, kohalikud omavalitsused jne) lindiga aumärkide kandmine vormikuu on lubatud Kaitseväe juhataja loal. Neid aumärke kantakse riigikaitseliste vabaühenduste aumärkide järel ning saamise ajalises järjekorras.

Lindita aumärgid

- 10.42 Lindita aumärgid on struktuuriüksuste teenetemärgid.
- 10.43 Lindita aumärke kantakse kuni kaks märki vormikuu vasakul taskul üksteise all. Erandina võib ühte märki kanda lindilõigetest ülalpool, kui selle märgi kandmise kord nii ette näeb.

- 10.44 Lindita aumärke võib kanda koos lindiga aumärkidega.
- 10.45 Võrdsete aumärkide korral kantakse ülalpool selle väeliigi aumärki, mille koosseisus teenitakse. Teisi võrdseid aumärke kantakse saamise ajalises järjekorras, st hiljem saadud aumärki kantakse allpool.

Eri klasside teenetemärkide kandmise viisid

- 10.46 I klassi teenetemärk – suurpaela paremalt õlalt vasakule puusale ja tähte tava- või õhtuvormi vasakul hõlmal.
- 10.47 II klassi teenetemärk – risti (vappi) kaelas ja tähte tava- või õhtuvormi vasakul hõlmal.
- 10.48 III klassi teenetemärk – kaelas.
- 10.49 IV ja V klassi teenetemärgid, medalid (ristid) – tava- või õhtuvormi vasakul hõlmal.
- 10.50 Naised – suurpaela paremalt õlalt vasakule puusale, tähte üldistel alustel, kaelaristi (vappi) rinnal vasakul küljel põiksõlme seotud lindi küljes ning rinnal kantavaid riste ja medaleid rinnal vasakul küljel.
- 10.51 Teenetemärgi tähed (1–4) – kahe tähe kandmisel kinnitatakse tähed üksteise kohale (kõrgema teenetemärgi täht kõrgemale). Kolme tähe kandmisel kinnitatakse kõrgeima teenetemärgi täht kahe kõrvuti asuva tähe kohale. Nelja tähe kandmisel kinnitatakse neljas täht lisaks kolmele tähele kahe kõrvuti asuva tähe alla.
- 10.52 I klassi teenetemärgid – kantakse alati koos vastava tähega, sealjuures suurpaela kantakse vesti peal. Korraga kantakse ainult ühte suurpaela, asetades vastava teenetemärgi juurde kuuluva tähe teistest kantavatest tähtedest kõrgemale.
- 10.53 II ja III klassi teenetemärgid – kantakse üldjuhul ainult ühte vastava klassi teenetemärki korraga, asetades II klassi puhul vastava teenetemärgi juurde kuuluva tähe teistest sama klassi kantavatest tähtedest kõrgemale.
- 10.54 IV ja V klassi teenetemärgid – vasakul pool rinnal kantavad teenetemärgid.
- 10.55 Kotkaristi metallriste ja teenetemärkide medaliklassi märke kantakse nagu IV ja V klassi teenetemärke ning viimaste järel.
- 10.56 Sama aumärgi eri klasside aumärkidest kantakse ainult kõrgema klassi aumärki. Erandiks on Vabadusristi aumärk, Kotkaristi teenetemärk mõõkadega, Kotkaristi metallristid ning teenetemärkide medaliklassi märgid, mille puhul võib kanda kõiki saadud klasse.
- 10.57 Kõrgema klassi aumärke kantakse madalama klassi aumärkidest eespool. Erandina kantakse Vabadusristi kõigist aumärkidest eespool vaatamata klassile.
- 10.58 Välisriikide aumärke kantakse klasside järjekorras, sama klassi märgid riikide prantsuskeelsete nimetuste tähestikulises järjekorras.
- 10.59 Erandkorras võib selle välisriigi aumärgi asetada muudest välisriikide aumärkidest ettepoole nendel pidulikel puhkudel, mis on seotud selle välisriigiga.
- 10.60 Välisriikide lahinguriste on lubatud kanda muudest välisriikide teenetemärkidest eespool.
- 10.61 Kaelas kantav aumärk asetatakse õhtuvormi juures võimalikult kõrgele ristlipsu sõlme alla, kusjuures aumärgi lint katab ümber krae asetsevat kaelasideme osa. Piduliku tavavormi lipsul asetatakse aumärgi lint vormisärgi krae alla, kusjuures kaelarist asetseb võimalikult kõrgel lipsu peal (otse lipsusõlme all).

10.62 Õhtuvormil kantakse aumärke samal kõrgusel kui tavavormil.

Lindilõigete kandmise kord

10.63 Aumärgi lindilõige on vastava aumärgi lindiga kaetud 10 mm kõrgune ja 35 mm laiune alus, mis antakse aumärgi kavalerile koos aumärgiga.

10.64 Lindilõikeid kantakse tavavormil.

10.65 Lindilõikeid kantakse tavavormi vasaku tasku kohal nii, et lindilõike alumine serv jääb taskust 5 mm kõrgusele.

10.66 Mereväe vormikuuil kantakse lindilõikeid kaeluseava alumise nurgaga ühel joonel.

10.67 Lindilõikeid kantakse tähtsuse järjekorras, kõrgemad eespool ja üleval. Kohti loetakse rinna keskjoonest vasakule ja ülevalt alla.

10.68 Lindilõikeid ei kanta koos aumärkidega. Erandina on lubatud kanda lindilõikeid koos kaelas kantava teenetemärgiga ilma nimetatud teenetemärgi lindilõiketa.

10.69 Lindilõikeid ei kanta pidulikul tavavormil nendel üritustel, kus tavavormi kantakse smokingut või frakki asendava vormiriietusena. Sellisel juhul kantakse pidulikul tavavormil aumärkide originaale.

10.70 Lindilõikeid ei kanta õhtuvormil.

10.71 Lindilõikeid on lubatud kanda kahel alljärgneval viisil:

Kuni 3 lindilõiget	Ühes reas
4 lindilõiget	Kahes reas: 1 ülemises, 3 alumises
5 lindilõiget	Kahes reas: 2 ülemises, 3 alumises
6 lindilõiget	Kahes reas: 3 ülemises, 3 alumises
7 lindilõiget	Kolmes reas: 1 ülemises ja 3 mõlemas alumises
8 lindilõiget	Kolmes reas: 2 ülemises ja 3 mõlemas alumises
9 lindilõiget	Kolmes reas: 3 igas reas
10 lindilõiget	Neljas reas: 1 ülemises ja 3 igas alumises
11 lindilõiget	Neljas reas: 2 ülemises ja 3 igas alumises
12 lindilõiget	Neljas reas: 3 igas reas
Üle 12 lindilõike	Analoogselt asetuses

Kuni 4 lindilõiget	Ühes reas
5 lindilõiget	Kahes reas: 2 ülemises, 3 alumises
6 lindilõiget	Kahes reas: 2 ülemises, 4 alumises
7 lindilõiget	Kahes reas: 3 ülemises, 4 alumises
8 lindilõiget	Kahes reas: 4 ülemises ja 4 alumises
9 lindilõiget	Kolmes reas: 1 ülemises ja 4 mõlemas alumises
10 lindilõiget	Kolmes reas: 2 ülemises ja 4 mõlemas alumises
11 lindilõiget	Kolmes reas: 3 ülemises ja 4 mõlemas alumises
12 lindilõiget	Kolmes reas: 4 igas reas
Üle 12 lindilõike	Analoogselt asetuses

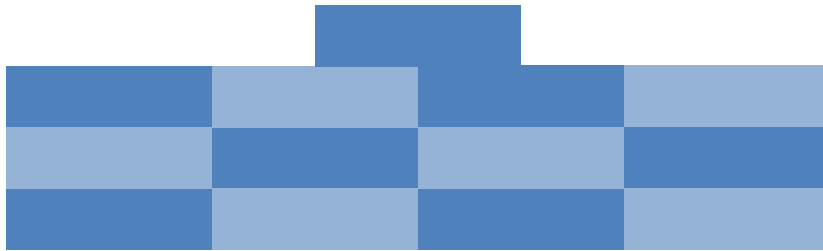
Näide: 1 ülemises, 3 alumises

Näide: 2 ülemises, 3 alumises

Näide: 2 ülemises, 4 alumises

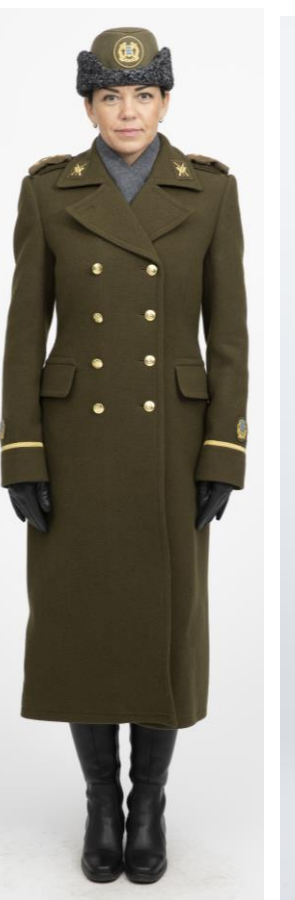
Näide: 1 ülemises ja 4 mõlemas alumises

LISA 11. LISA VORMIKOMPLEKTID

- 11.1 Lisa vormikomplektid koosnevad elementidest, mis ei kajastu Kaitseväge uue individuaalvarustuse kontseptsiooni rakenduskavaga kinnitatud vormielementide loetelus.
- 11.2 Lisa vormikomplekte on lubatud kanda kuni elementide olemasoluni või selle lisa kehtetuks tunnistamiseni.
- 11.3 Olenemata lisa vormikomplektide olemasolust peab tseremooniatel ja üritustel järgima ühtse väljanägemise reeglit.

Tavavormi komplektid (maavägi, õhuvägi)

Tavavormi peakatte kandmine (maavägi, õhuvägi)

- 11.4 Tavavormi mütsi ja tavavormi müts-kübarat kantakse peas otse, kallutamata seda kuklasse, silmile või külgedele.
- 11.5 Peakatet, mida ei kanta peas ja mille hoiustamiseks riidehoius või nagis puudub võimalus, hoitakse järgmiselt:
 - 11.5.1 tavavormi müts, tavavormi müts-kübar – vasakul pool, keha ja käe vahel, mütsi pealmine pool käe poole, mütsinokk eespool.

Tavavormi seeliku kandmine (maavägi, õhuvägi)

- 11.6 Tavavormi seelik peab ulatuma kandja põlveõndlani.

Mantli, vihmamantli, jope ja sineli kandmine tavavormiga (maavägi, õhuvägi)

- 11.7 Mantlit, sinelit ja vihmamantlit kantakse olenevalt ilmast ja teenistuse eripärast.
- 11.8 Mantli ja vihmamantli vöö peab olema mõõdukalt pingutatud.
- 11.9 Jope tõmblukk on suletud ülemise trukini, krae korrektselt avatud.
- 11.10 Jope kapuuts võib olla eemaldatud, kapuuts ei asenda peakatet.
- 11.11 Jope keskosa peab olema pingutusnööriga mõõdukalt pingutatud.

Tavavormi komplektid (merevägi)

Mereväe seeliku kandmine

11.12 Tavavormi seelik võib ulatuda kandja põlveõndlast 5 cm üles- või allapoole.